

ALTITUDE

AIR MOLDOVA INFLIGHT MAGAZINE • SUMMER 2022 • GRATUIT • FREE COPY

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ REINVENTATĂ

DFM

DUTY FREE

CHIȘINĂU
INTERNATIONAL
AIRPORT SHOP

OFERTE SPECIALE ȘI CELE MAI BUNE PREȚURI PENTRU O MARE VARIETATE DE PRODUSE DE LA BRANDURI RENUMITE

ЛУЧШИЕ МИРОВЫЕ БРЕНДЫ, ШИРОКИЙ АССОРТИМЕНТ ТОВАРОВ
И СПЕЦИАЛЬНЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

SPECIAL OFFERS AND BEST PRICES FOR A WIDE VARIETY OF PRODUCTS
FROM FAMOUS BRANDS

AVANTAJELE CUMPĂRĂTURILOR ÎN DUTY FREE:

1. DOAR PRODUSE ORIGINALE DE LA PRODUCĂTOR
2. PREȚURI AVANTAJOASE
3. CONSULTANȚI PROFESIONIȘTI

ПРЕИМУЩЕСТВА ШОПИНГА В DUTY FREE:

1. ТОЛЬКО ОРИГИНАЛЬНЫЙ ТОВАР
ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ
2. ВЫГОДНАЯ ЦЕНА
3. ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ КОНСУЛЬТАНТЫ

THE BENEFITS OF DUTY FREE SHOPPING:

1. ONLY GOODS FROM
THE MANUFACTURERS
2. BEST PRICES
3. PROFESSIONAL CONSULTANTS

Trăiește vara la

VARA VARA

AQUACITY

CIOCANA, M. SADOVEANU, 42/2

www.VaraVara.md

[@varavara.md](https://www.instagram.com/varavara.md)

[@varavara.aquacity](https://www.facebook.com/varavara.aquacity)

079 88 99 66

Pilates – viața fără dureri de spate!

Întâlnirea fiecăruia cu practicile Pilates sunt în contexte diferite – prin documentare, din necesitate, la recomandarea specialiștilor în sănătate, din curiozitate, pentru a urma tendințele sau sugestia unei prietene. Cert este că, din moment ce ai testat Pilatesul veritabil, corpul tău îl îndrăgește și îți dă semne de transformare, iar tu savurezi din efortul fizic ce nu are contraindicații, ghidat cu măiestrie de antrenor. Energie, flexibilitate, suplețe, eleganță... toate au ca resursă practicarea Pilatesului, care, în esență este mult mai mult – este practica ce te ajută să înțelegi și să simți corpul, găsind legătura dintre suflet, minte și corp.

Calitatea unei experiențe de Pilates este garanția eficienței, iată de ce, prin calitate și abordare profesionistă, rețeaua de studiouri Pilates Bonne Forme se poziționează în topul preferințelor la Chișinău, fiind alegerea inclusiv a mai multor persoane publice, iar, mai nou, își extinde activitatea pe piața internațională, într-o locație neașteptată – pe coasta Mării Mediterane, la poalele Alpilor Maritimi – **Pilates Bonne Forme își deschide ușile și în Nice!**

„La Pilates Bonne Forme, zi de zi, zeci de persoane suntacompaniate în reabilitare și stare de bine. Pilatesul este un sistem complex, potrivit pentru corp și organism, ajutându-l să rămână funcțional și sănătos pentru o perioadă îndelungată.”

*Adela Gavrilenco,
instructor certificat Pilates
și fondator al rețelei de studiouri
Pilates Bonne Forme*

Fă cunoștință corpului tău cu experiența Pilates!

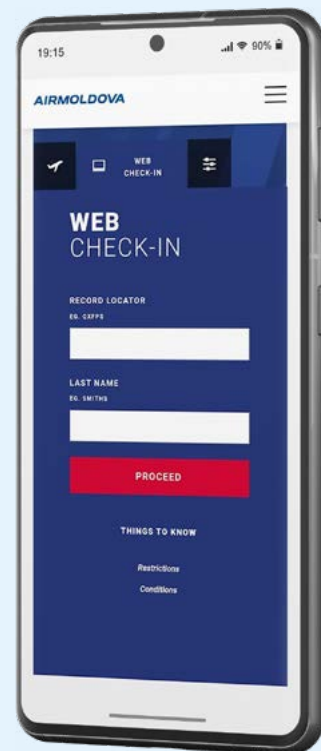
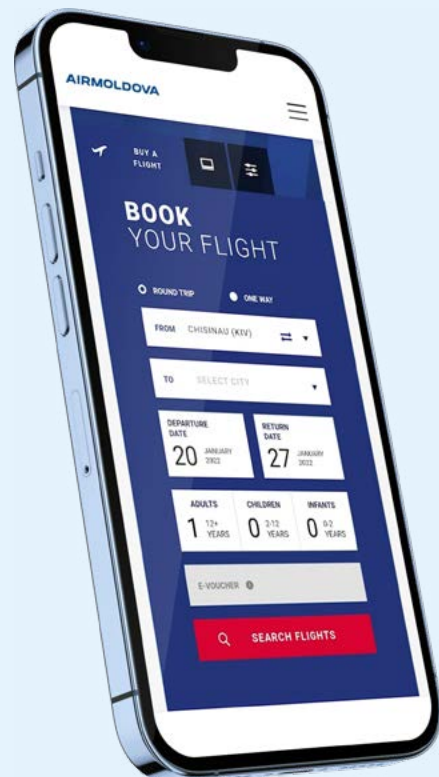

Facebook: @PilatesBonneForme
Instagram: @Pilates_bonneforme

*Pilates à Nice ?
Choisissez l'expérience Bonne Forme et transformez votre corps.*

AIR MOLDOVA APP AVAILABLE NOW

DRAG PASAGER,

La ce visezi în acest moment? Încotro te poartă gândul în timp ce ești la înălțimea zborului de pasăre și ce poți face pentru a transforma visul într-o împlinire? Deși e sezon estival și gândul ne duce cel mai des la odihnă, mare, bronz, călătorii, o pensiune în inima naturii sau prieteni dragi alături – chiar și acest context este mai mereu precedat de un vis, de o dorință și merge la pas cu bucuria. Este perioada favorabilă experiențelor de revigorare și stabilire a unor noi obiective – pentru mâine, pentru săptămâna ce vine, pentru toamnă, pentru un an, pentru viață.

Probabil te întrebi de ce deschidem această ediție a revistei cu un asemenea mesaj. Pe parcurs ce adunam subiectele, am descoperit în fiecare om, eveniment, temă, o sămânță de vis, crescută prin perseverență și pasiune până la un succes. Acesta e „firul roșu” al revistei pe care o răsfoiești. Țara noastră mică, cu inimă mare, mustește de visuri înalte – pasiunile se transformă în manifestări ale artei, în afaceri, în avansări profesionale, într-un mod de viață.

Pe toți ne mișcă visurile, aspirațiile, scopurile – le numim în diferite feluri, dar emoțiile care stau la bază sunt asemănătoare. Visurile noastre întâlnesc impedimente, dar cât de bine ne simțim când depășim obstacole! Și oare am aprecia la fel de mult tot ce obținem, dacă nu am întâlni și bolovani în cale?

lată-te într-un nou zbor – spre vacanța dorită, revenirea acasă, o vizită la cei dragi, o escapadă de weekend, o călătorie de afaceri... Bine ai venit la înălțime! Îți mulțumim că ai ales să încredințezi călătoria ta celui mai mare, reputat și de încredere operator aerian din Republica Moldova, cu o istorie de 29 de ani – Air Moldova! ✈

DEAR PASSENGER,

What are you dreaming about right now? Where does your mind take you while you are at the height of bird's flight and what can you do to turn the dream into a fulfillment? Although it's summer season and the thought most often takes us to leisure, sea, sun, travel, a retreat in the heart of nature or dear friends by our side – even this context is more often preceded by a dream, a wish, and goes hand in hand with joy. It is a time of renewal experiences and of setting new goals – for tomorrow, for the coming week, for autumn, for a year, for life

You are probably wondering why we are opening this edition of the magazine with such a message. As we gathered the topics, we discovered in each person, event, theme, a dream seed, grown through perseverance and passion to success. This is the “red thread” of the magazine you are browsing. Our small country, with a big heart flourishes with high dreams – passions turn into manifestations of art in business, in professional advancements, in a lifestyle.

We are all moved by dreams, aspirations, goals – we call them in different ways, but the underlying emotions are similar. Our dreams run into obstacles, but how good we feel when we overcome these obstacles! And would we appreciate as much everything we get if we didn't meet stones in which to trip along the way?

Here we are, on a new flight – to the desired vacation, return home, a visit to your loved ones, a weekend getaway, a business trip... Welcome to Altitude! We thank you for choosing to entrust your trip to the largest, most reputable and trusted air carrier in the Republic of Moldova with a history of 29 years – Air Moldova! ✈

EDITOR
Doina Popa

ENGLISH
Maria Colisnicenco

AUTHOR SECTION
Iurie Colesnic

PHOTO
Roman Friptuleac, Mihai Turculeț,
shutterstock.com

DESIGN & PREPRESS
Petru Strîmbeanu

FOR ADVERTISING AND COLLABORATION:
tel. : +37369489801
email: pr@airmoldova.md

PRINTING
Bons Offices, Chișinău, Moldova

ISSN 1857-4815

COPYRIGHT
All rights reserved, including the copying
of articles. Opinions expressed in the
magazine are not necessarily those of
Air Moldova or Altitude. Responsibility for
advertising content is at the owner's risk.

COVER IMAGE FUIOR RESTAURANT

COVER

Restaurantul Fuior.
Bucătărie națională reinventată
Fuior Restaurant.
Reinvented national cuisine

14

INNOVATION

Satul German.
Cel mai mare proiect imobiliar
dezvoltat după standarde germane

20

SUMMER TIME

Un nou sezon al distracției la VARA
VARA – cel mai mare aquacity din țară
A new season of fun at Vara Vara –
the largest aquacity in the country

26

BE OUR GUEST AGAIN

Moldova.
O țară mică cu inimă mare
A small country with a big heart

28

DOCUMENTS

Pachetul de documente – cheia
spre oportunități

40

GUEST

Angela Stafii.
Reflecțiile arheologului
minții și sufletului
Reflections of the archaeologist
of mind and soul

42

50

VIEW

Un plai explorat cu ochii inimii
A country explored with the eyes
of the heart

56

HEALTH

Insuccesul tratamentelor dentare
din Italia și UK au adus-o în Moldova
The failure of dental treatments
in Italy and the UK brought her
to Moldova

60

BEAUTY

Aesthetic laser center Hespera.
Secretul frumuseții tale

62

ART

Doina Pitușcan. Înflorind culoarea
prin fire de neam
Blossoming the color through the
threads of nation

70

HISTORY

Filosoful din Cubolta
The philosopher from Cubolta

76

PROFESSIONALS

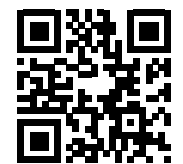
Dmitrii Petrenco.
Un nou capitol
A new chapter

CHIȘINĂU-SALONIC

CALL CENTER: +373 22 830-830
WWW.AIRMOLDOVA.MD

CHIȘINĂU-PARIS

CALL CENTER: +373 22 830-830
WWW.AIRMOLDOVA.MD

A DIFFERENT FLIGHT

Rubrică permanentă despre hobby-urile oamenilor Air Moldova

82

FLEET

Flota Air Moldova
Our Fleet

84

DESTINATIONS

Harta destinațiilor Air Moldova
Air Moldova destinations map

88

NEWS

Dăruiește o călătorie cu Air Moldova
Gift journeys with Air Moldova

90

MENU

Gusturi noi la înălțime
New tastes at the altitude

92

INSTAGRAM

Cele mai populare poze
#airmoldova

94

Restaurantul Fuior: Bucătărie națională reinventată

REINVENTED NATIONAL CUISINE

Indiferent dacă vii în Moldova sau te întorci acasă, acum, cât ești în culmile cerului, ai timp să te gândești la locurile pe care ai vrea să le vizitezi în această țară minunată. Și cu toate că sunt o mulțime de locuri care merită a fi văzute, dacă vrei cu adevărat să guști, atât la propriu cât și la figurat, din istoria și cultura poporul nostru, restaurantul Fuior este alegerea potrivită pentru această degustare.

Putem afirma încrezător că Fuior nu e pur și simplu un loc în care omul își alintă papilele gustative cu arome inedite, ci este asemeni unui muzeu, în care, în ambianța autentică moldovenească se îmbină de minune tradițiile de secole cu tendințele și tehnologiile moderne, oferind vizitatorilor o experiență unică și de neuitat.

Timp de doi ani de activitate, de la lansarea sa din iulie 2020, restaurantul Fuior a devenit o carte de vizită gastronomică a Republicii Moldova. Gustă și tu din istoria și cultura țării la Fuior!

Whether you're coming to Moldova or returning home, now, while you're up in the sky, you have time to think about the places you'd like to visit in this wonderful country.

And although there are plenty of places worth seeing, if you really want to taste, both literally and figuratively, the history and culture of our people, Fuior restaurant is the right choice for such tasting. We can confidently say that Fuior is not simply a place where people can delight their taste buds with unique flavors, but it is like a museum, where, in the authentic Moldovan ambience, centuries-old traditions are wonderfully combined with modern trends and technologies, offering visitors a unique and unforgettable experience.

In those two years of activity since its launch in July 2020, Fuior restaurant has become a gastronomic visit card of the Republic of Moldova. Taste the country's history and culture at Fuior!

În meniul Fuior – opere de artă

Zeama. Este servită cu prepeliță fragedă, lejeră și aproape fără oase.

Ceafă de miel cu vânăță. Una dintre cele mai rare combinații și rețete pe care le puteți găsi în oraș, deschizând din plin savoarea cărnii de miel, care literalmente vi se va topi în gură!

Floare de mac. Se asortează de minune stilisticii moldovenești. Înghețata neagră de mac, petalele din aluat roșu și bezeaua vă vor surprinde plăcut și prin aranjament, și prin gustul lor.

Restaurantul folosește la maxim produsele autohtone și colaborează cu producătorii agricoli locali. Gustul adevărat al produselor moldovenești îi cucerește pe cei ce ne explorează întâia oară cultura gastronomică, dar și pe cunoscători. La fel, surprind plăcut uleiurile și mirodeniile moldovenești.

Fuior's menu is full of works of art

Zeama. It is served with tender quail meat, light and almost boneless.

Lamb neck with eggplant. One of the rarest combinations and recipes you can find in the city, fully opening the flavor of lamb, which will literally melt in your mouth!

Poppy flower. It fits perfectly with Moldovan stylistics. Black poppy seed ice cream, red dough petals and meringue will pleasantly surprise you with their arrangement and taste.

The restaurant makes maximum use of local products and collaborates with local farmers. The true taste of Moldovan products conquers those who are exploring our gastronomic culture for the first time, but also connoisseurs. Similarly, Moldovan oils and spices are a pleasant surprise.

According to tradition, Moldovan food opens its tastes even more intensely, in tandem with a glass of delicious wine.

The largest local wine list of a restaurant in the country

The manager of the bar of Fuior restaurant, Andrei Gheorghita, aged 27, followed his passion in the HoReCa field, where he was trained as a specialist of the highest level.

His responsibility is to prepare the bar and wine books, to train the staff, to do tastings and to tell us about the restaurant bar.

“Fuior is a conceptual, authentic restaurant that combines respect for tradition and customs with a modern, progressive outlook. The bar concept is unique in its structure.

We have the largest list of national wines of all restaurants in the country and can offer you more than 400 wines. This collection is presented to the guest in a captivating way by integrating a wall of wine racks. In addition to these, we offer a wide range of strong alcoholic beverages, coffee and non-alcoholic beverages.

We are very attentive to the Moldovan wine market and meticulously select the best, so that our guests can enjoy the highest quality and experience positive emotions.

At our restaurant you can find wines that have long since disappeared from the shelves of supermarkets and specialized wine houses, and even some that can no longer be found even at their producers. We are collectors.

Cum se cuvine după tradiție, mâncarea moldovenească își deschide și mai intens gusturile, în tandem cu un pahar de vin savuros.

Cea mai mare carte de vinuri autohtone a unui restaurant din țară

Managerul barului restaurantului Fuior, Andrei Gheorghita, în vârstă de 27 de ani, și-a urmat pasiunea în domeniul HoReCa, unde s-a format în calitate de specialist de cel mai înalt nivel.

Responsabilitatea sa este de a elabora cărțile de bar și de vinuri, a pregăti personalul, a realiza degustări și a ne povesti despre barul restaurantului.

„Fuior este un restaurant conceptual, autentic, care îmbină respectul pentru tradiție și obiceiuri cu o perspectivă modernă și progresistă. Conceptul barului este unic prin structura lui.

Noi avem cea mai mare listă de vinuri naționale din restaurantele din țară și vă putem pune la dispoziție mai mult de 400 de vinuri. Această colecție este înfățișată oaspetelui într-o formă captivantă, prin integrarea unui perete cu rafturi pentru vinuri. Pe lângă acestea, oferim o gamă largă de băuturi alcoolice tari, cafea și băuturi non-alcoolice.

Suntem foarte atenți la piața vinurilor din Moldova și le selectăm

cu meticulozitate pe cele mai bune, pentru ca oaspeții noștri să se bucure de cea mai înaltă calitate și să trăiască emoții pozitive.

La restaurantul nostru puteți găsi vinuri care au dispărut demult de pe rafturile supermarketurilor și ale caselor de vinuri specializate, iar unele care nu mai pot fi găsite nici la producătorii lor. Suntem colecționari.

Lista noastră de vinuri este actualizată de câteva ori pe an și devine tot mai mare pe an ce trece, de aceea fiecare iubitor de vin poate găsi la noi ceva potrivit gusturilor și preferințelor sale.

Mai mult decât atât, dezvoltăm o aplicație specială care va conține informații detaliate despre fiecare vin din lista noastră.”

O echipă de vis, cu planuri mari

Managerul proiectului Fuior, Natalia Gugai, a activat timp de șapte ani în domeniul HoReCa în calitate de administrator al difuzorului localuri, însă anume Fuior i-a oferit ocazia să se manifeste în calitate de manager de proiect. Aici, împreună cu echipa, ea a pus baza creării și dezvoltării restaurantului de la zero – de la elaborarea conceptului până la servirea a peste 62 000 de clienți timp de aproape 2 ani.

„Sunt inspirată de echipa cu care lucrez și de dedicația fiecăruia dintre noi. Niciodată nu am lucrat într-un colectiv care să fi fost atât de unit și de atașat de ideea proiectului care a rămas aproape aceeași de la lansare până acum. O raritate pentru domeniul nostru.

Inițial ne-am propus să ridicăm nivelul de percepție a bucătăriei moldovenești și acum, la doi ani de la lansare, putem spune că ne-am obținut scopul, deoarece deseori îi auzim pe oaspeții din

Our wine list is updated several times a year and gets bigger every year, so every wine lover can find something to suit their tastes and preferences.

Moreover, we are developing a special app that will contain detailed information about each wine on our list.”

A dream team with big plans

Fuior project manager, Natalia Gugai has worked for seven years in the HoReCa industry as a manager of various venues, but Fuior has given her the opportunity to showcase herself as a project manager. Here, together with the team, she laid the foundation for the creation and development of the restaurant from scratch – from developing the concept to serving more than 62 000 customers for almost 2 years.

“I am inspired by the team I work with and the dedication of each of us. I have never worked in a team that has been so united and committed to the idea of the project, which has remained almost the same since its launch. A rarity for our field.

Initially, we set out to raise the level of perception of Moldovan cuisine and now, two years after the launch, we can say that we have achieved our goal, because we often hear guests from abroad say that they did not expect us to have such a rich and interesting cuisine.

But we don't stop at what we have achieved and we have big plans. Apart from the fact that we are constantly working on developing the restaurant by updating the menu and the wine list, we are also planning to collaborate with Michelin chefs... There are great and unique plans for the Republic of Moldova, but I think we'll talk about them after we realize them!

străinătate spunând că nu s-au așteptat să avem o bucătărie atât de bogată și de interesantă.

Însă nu ne oprim la cele obținute și avem planuri mari. Pe lângă faptul că lucrăm permanent la dezvoltarea restaurantului prin actualizarea meniului și a cărții de vinuri, planificăm și colaborarea cu bucătari Michelin... Sunt planuri grandioase și unice pentru Republica Moldova, dar despre ele cred că o să vorbim după ce le vom realiza!

Între timp vom continua să promovăm istoria și cultura Republicii Moldova prin intermediul bucătăriei tradiționale combinate cu tendințele moderne și suntem mândri că o facem!"

Secretul succesului

Ludmila Pîrțac, directorului Fuior cunoaște esența temeliei unui restaurant veritabil și al valorilor, împărtășind zi de zi din experiența sa fiecărui membru al echipei.

„Secretul succesului este simplu de formulat și greu de materializat. Suntem cu toții implicați – ne place munca, ne inspirăm unii pe alții și ne dezvoltăm împreună. Suntem o echipă excelentă și împreună, prin susținere reciprocă, suntem în stare să realizăm orice ne propunem. Ne pasă de ceea ce facem!

Important este că energia, ospitalitatea și dedicația noastră este simțită de clienții Fuior, și anume aceste convingeri îi motivează atât pe localnici, cât și pe străini, să ne recomande ca loc de referință pentru cei ce vor să guste din istoria și cultura Republicii Moldova!"

Vă așteptăm în ospete!

In the meantime, we will continue to promote the history and culture of the Republic of Moldova through traditional cuisine combined with modern trends and we are proud to do so!"

The secret of success

Ludmila Pirtac, the director of Fuior knows the essence of a true restaurant's foundation and of values, sharing her experience daily with each member of the team.

"The secret of success is simple to formulate and hard to materialize. We're all in this together – we enjoy the work; we inspire each other and we grow together. We are a great team and together, with mutual support, we are able to achieve whatever we set out to do. We care about what we do!

What is important is that our energy, hospitality and dedication is felt by Fuior customers, and it is these beliefs that motivate both locals and foreigners to recommend us as a place of reference for those who want to taste the history and culture of the Republic of Moldova!"

We invite you to be our guests! ✍

30 Puskin str., Chisinau
Reservations: +373 68 944 944

PESTE/OVER

2

ANI DE ACTIVITATE/YEARS OF ACTIVITY

PESTE/OVER

25 000

DE PLĂCINTE COAPTE/BAKED PLACINTE

PESTE/OVER

62 000

OASPEȚI/ GUESTS

PESTE/OVER

10 000

STICLE DE VIN SERVITE/BOTTLES OF WINE SERVED

Satul German

Cel mai mare proiect
imobiliar dezvoltat după
standarde germane

Satul German reprezintă unul dintre cele mai ambițioase proiecte imobiliare din țară, creat de la zero după standarde germane, folosind tehnologii avansate și materiale europene de înaltă calitate. Situat pe o suprafață de 800 000 mp, în imediata vecinătate a Chișinăului, la intersecția străzii Băcioii Noi cu bulevardul Dacia, noul concept de locuințe cu infrastructură completă este habitatul ideal al celor care vor să trăiască experiența armoniei dintre familie, carieră și timpul liber, fie că-și doresc un apartament sau visează la propria casă.

Satul
German

TRĂSĂTURA
DEFINITORIE
A SATULUI
GERMAN RĂMÂNE
A FI **SPIRITUL
COMUNITAR**

Numită generic Satul German, zona rezidențială cuprinde 38 de blocuri a câte 5 etaje, peste 800 de vile, dintre care: locuințe de tip cuplat, înșiruit, case individuale cu unu și două niveluri, cu suprafețe de la 120 la 350 mp – concepute atât pentru tineri, cât și pentru familii alcătuite din mai mulți membri. Viitorii locuitori vor avea acces la oportunitatea unică de a-și alege din câteva proiecte prestabilite – gama de materiale, stilul și paleta coloristică, astfel asigurând o doză înaltă de individualitate și posibilitatea de a transpune propriul caracter în viitoarea casă.

Materialele de origine europeană, soluțiile tehnologice de ultimă generație și echipele de profesioniști sunt garanția calității înalte a construcției – argumente solide pentru toți cei care vor să

investească cu încredere într-o locuință nouă și să primească mai mult decât metri pătrați.

În Satul German, focusul principal sunt oamenii, fiecare detaliu fiind gândit în favoarea celor peste 5000 de locuitori – de la compartimentările strategice și locurile de parcare amenajate pentru fiecare mașină, până la amplasarea extrem de reușită a ansamblului mixt – intersecția străzii Băcioii Noi cu artera principală a sectorului Botanica – bd. Dacia.

Mai mult decât despre orice, Satul German este despre comunitate. E despre spiritul care va ține cartierul întotdeauna viu. Nu în zadar cartierul e prevăzut cu spații verzi din abundență, cu zone

de relaxare pentru familii, cu terenuri de joacă pentru copii, cu stadioane pentru practicarea diverselor tipuri de sport – activități comune care vor apropia vecinii între ei la fel ca-n familiile mari și unite.

Proiectul prevede construcția unei clădiri de birouri; spital; hotelul de rețea a grupului ACCOR în Moldova, IBIS STYLES, amplasat chiar la intrarea pe teritoriul satului; o zonă de SPA & Fitness; un centru comercial; o biserică; o școală; o grădiniță, precum și unicul club de tenis, dotat cu terenuri de tenis de câmp pentru amatori și profesioniști, conform ultimelor standarde din domeniu.

Totuși, trăsătura definitorie a Satului German rămâne a fi spiritul comunitar – un mediu prietenos, care încurajează diversitatea și interactivitatea, în care fiecare locuitor experimentează sentimentul de relevanță și apartenență.

Ferit de agitația orașului, Satul German își păstrează vibrația și confortul urban, dar nu uită nici de conexiunea cu natura – zone pietonale, parcuri verzi ce echilibrează clădirile, o atmosferă liniștită, destinată celor activi care, întorși acasă, își găsesc refugiul din cotidian.

Fiecare membru al acestei micro-comunități va cunoaște un nou standard de viață, caracterizat printr-un grad sporit de securitate, prin proximitatea tuturor punctelor de interes, prin confortul ridicat și comunitatea liniștită și prietenoasă – valori adânc înrădăcinate în standardele germane, care au devenit sursă de inspirație pentru un proiect absolut necesar oamenilor ce vor să rămână acasă, în Moldova, dar să ducă o viață ca afară!

Meriți să fii aici!

COMPONENTA
SOCIALĂ:
CREAREA A PESTE
**1500 LOCURI
DE MUNCĂ
CALITATIVE ȘI CU
PERSPECTIVĂ.**

Hotel IBIS STYLES

Hotelul ibis Styles Chişinău Airport, parte a grupului francez ACCOR, își focalizează conceptul pe tema tenisului. Cu o capacitate de 95 de camere, o suprafață de 7885 mp și facilități precum: restaurant cu bar la parter și terasă exterioară – deschise atât pentru comunitatea locală, cât și pentru oaspeții hotelului, unitatea va fi o destinație primitoare pentru diverse segmente de oaspeți.

Centru Comercial

Amplasat pe o suprafață de 4000 mp, centrul comercial va deveni un punct de atracție nu doar pentru iubitorii de shopping, dar și pentru toți cei care vor dori să petreacă timpul liber calitativ, alături de familie sau prieteni, având acces la facilități de divers interes: divertisment pentru copii, bănci, farmacii, cafenele ș.a. Parcarea imensă prevăzută va face vizita fiecăruia nu doar plăcută, dar și comodă.

Business Centru

Centrul de business, cu o suprafață de 10 500 mp, reprezintă un mediu conceput pentru afaceri și cariere de succes. Având o capacitate de găzduire de 850 de rezidenți, fiind dotată cu infrastructură completă și locuri suficiente de parcare, această clădire de oficii va fi mai mult decât un loc destinat muncii.

BENEFICIILE PROIECTULUI

- Rețele de racordare amplasate subteran
- Bulevarde largi
- Iluminat stradal modern
- Supraveghere video în locurile publice
- Parcări suficiente
- Terenuri de joacă sigure
- Piste pentru ciclism
- Spații de odihnă și agrement
- Peste 10 000 de arbori plantați
- Colectarea selectivă a deșeurilor
- Panouri solare și fotovoltaice
- Stație de alimentare a automobilelor electrice

Spital

Din grija pentru sănătatea locuitorilor, proiectul Satul German este prevăzut cu un spital, care, pe lângă centrul medical multifuncțional, va oferi posibilitatea de a primi în regim de urgență și staționar pacienți din ansamblul rezidențial și nu doar.

Școală

Școala modernă va reprezenta un mediu excelent atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice. Pentru cei 1000 de elevi înscriși în ciclul primar, gimnazial și liceal, instituția va pune la dispoziție două profile – sportiv și artistic. Iar pe lângă curriculumul clasic, elevii vor putea alege din numeroase ore opționale – robotică, educație financiară ș.a., beneficiind și de facilități unice: bazin de înot, sală de creație, terenuri de sport în aer liber, menite să dezvolte competențe utile pentru viață.

Grădiniță

Grădinița este concepută ca un mediu educațional securizat, prietenos, stimulat, unde copiii, cu vârstele cuprinse între 2 și 7 ani, nu vor obosi să creeze și să viseze. Clădirea de 4900 mp este prevăzută pentru o capacitate de peste 300 de copii, iar fiecare grupă va avea ieșire

directă la propriul teren de joacă. Printre facilitățile puse la dispoziție vor fi – cameră salină, bazin, cabinet de lingvistică, sală specializată pentru dans, sală sportivă ș.a. În grădiniță se vor practica atât activități obligatorii, clasice, cât și opționale: șah, pictură, muzică, artă teatrală etc., iar specialiștii bine pregătiți vor oferi suport logopedic sau psihologic după necesitate.

Centru de fitness

BIOSFERA FAMILY FITNESS este un club de fitness al cărui concept reprezintă valorile familiei sănătoase și fericite. Dimensiunea impresionantă a teritoriului, de 8000 de mp, permite fiecărui vizitator al clubului să se bucure de: zonă AQUA, cu piscine pentru adulți și copii, atât închise, cât și în aer liber; zonă FITNESS, dotată cu echipamente pentru practicarea mai multor tipuri de sport; zonă SPA, cu o varietate bogată de saune, cameră de sare, de gheață sau jacuzzi. La fel, va exista și zona MASAJ, salon de frumusețe și o cafenea fitness.

Academia de tenis

Cartierul Satul German se va mândri cu cel mai performant club de tenis din țară, cu o suprafață de 6000 mp, care va dispune de dotări de ultimă generație. Conceput atât pentru profesioniști, cât și pentru amatori, clubul va include șase corturi acoperite cu suprafață hard, două dintre care – centrale, cu tribune pentru 300 de persoane; 12 corturi de zgură, descoperite, 1 dintre care – central, cu tribune, semi-închis. Clubul va putea găzdui turnee naționale și internaționale

Zonă de agrement

Teritoriul zonei de agrement va include restaurante, cafenele, obiective de divertisment, asigurând și un mediu benefic pentru petrecerea timpului liber. De asemenea, acesta va fi dotat cu hănzuri și o piață pentru concerte, festivaluri și alte manifestări publice.

Stație PECO

Stația PECO este amplasată strategic, la marginea Satului German. Pentru comoditatea localnicilor, aceasta va fi dotată cu o spălătorie auto, cu stație de alimentare pentru mașinile electrice, cu o zonă de staționare, dar și o mini-cafenea.

Biserică

Din respect pentru alegerile spirituale ale comunității, vom asigura pe teritoriul Satului German și o biserică din lemn, care va găzdui toate ceremoniile religioase aproape de casă. ✍

Departament Vânzări

+373 22 99 11 11
sales@satulgerman.md
Oficiul Central Vânzări – str. A. Mateevici 66
Pavilion Vânzări Șantier – bd. Dacia, intersecție str. Băcioii Noi

Un nou sezon al distracției la VARA VARA – cel mai mare aquacity din țară

A NEW SEASON OF FUN AT VARA VARA – THE LARGEST AQUACITY IN THE COUNTRY

Nu rata ocazia de a-ți pune emoțiile în acțiune și hai să trăiești experiența verii într-un adevărat oraș al emoțiilor tari. Te așteaptă o suprafață de 40 000 mp de aventură pură, o piscină imensă cu valuri artificiale și plajă, tobogane cu apă, pentru adulți și pentru copii, zonă de relaxare, zona food & drinks și... asta nu e tot. Dar să le luăm pe rând. Hai să facem cunoștință cu zonele tematice de la VARA VARA.

ZONA VAL

Piscina cu valuri artificiale de până la doi metri este una dintre cele mai mari din Europa. Lungimea accelerației valului ajunge până la 60 de metri, iar plaja de aproape 90 de metri oferă o experiență uimitoare, care poate fi comparată cu cele mai frumoase litoraluri din lume.

ZONA TOBOGANE

11 tobogane de viteză, echivalent cu aproape un kilometru și jumătate de tobogane cu înălțimi diferite, unele de până la o clădire cu opt etaje. Acestea vor fi o sursă de adrenalină chiar și printre cei mai îndrăzneți. Începătorii și copiii se vor putea bucura de tobogane destinate special pentru ei. Iar 30 de salvamari vor avea grijă de ordinea și siguranța pe întreg teritoriul aquacity.

Don't miss the opportunity to put your emotions into action and let's live the summer experience in a real city of strong emotions. An area of 40,000 square meters of pure adventure awaits you, a huge swimming pool with artificial waves and a beach, water slides for adults and children, a relaxation area, a food & drinks area and... that's not all. But let's take them one by one. Let's get acquainted with the thematic areas of VARA VARA.

WAVE AREA

The swimming pool with artificial waves up to two meters is one of the largest in Europe. The length of the wave's acceleration reaches up to 60 meters, and the nearly 90-meter beach offers an amazing experience that can be compared to the most beautiful coastlines in the world.

SLIDES AREA

11 speed slides, equivalent to almost a kilometer and a half of slides with different heights, some up to an eight-storey building. These will be a source of adrenaline even among the most daring ones. Beginners and children will be able to enjoy slides designed especially for them. And 30 lifeguards will take care of order and safety throughout the aquacity territory.

ZONA FAMILY

Cei mai mici vizitatori și familiile lor se pot bucura de o zonă de agrement cu 13 tobogane și 7 atracții de divertisment, iar copiii mai mari vor fi captivați de activitățile unui complex de joacă cu 5 tobogane, tunuri cu apă și o găleată uriașă răsturnată.

ZONA BORA BORA

În timpul zilei este o zonă de relaxare, cu piscină azurie de aproape 900 de mp și patru jacuzzi-uri cu hidromasaj. Locul ideal pentru a scăpa de agitația orașului, care va oferi tuturor un plus de energie pentru noi distracții.

Iar când se lasă noaptea, VARA VARA începe să trăiască o viață diferită. BORA BORA Night Club este un club de noapte de nivel internațional, care va bucura cu un program bogat de evenimente, de la cele tematice de autor, până la concerte mari cu cei mai îndrăgiți artiști.

Mai mult, pe tot teritoriul Aquacity vei găsi restaurante cu specific asiatic, european și bucătărie grecească, fast-food și bar. La fel, aici vei putea comanda delicii gastronomice dintr-un meniu special pentru copii. Iar pentru cei care preferă intimitatea, există corturi VIP separate și o sală pentru celebrări.

Echipează-te cu un costum de baie, cremă solară și chipiu, pregătește buna dispoziție și te așteptăm cu drag să prindem valul împreună. Ține pasul cu adrenalina și veselia de la VARA VARA! 🍹

FAMILY AREA

The youngest visitors and their families can enjoy a recreation area with 13 slides and 7 entertainment attractions, and older children will be captivated by the activities of a playground complex with 5 slides, water cannons and a huge overturned bucket.

BORA BORA AREA

During the day, there is a relaxation area with a nearly 900 sqm azure swimming pool and four jacuzzies with hydromassage. The ideal place to get away from the hustle of the city, which will give everyone extra energy for more fun.

And when night falls, VARA VARA begins to live a different life. BORA BORA Night Club is an international nightclub that will delight you with a rich programme of events, from author-themed ones to big concerts with the most beloved artists.

Moreover, throughout the Aquacity territory you will find restaurants with Asian, European and Greek cuisine, fast food and a bar. Here you can also order gourmet delights from a special children's menu. And for those who prefer privacy, there are separate VIP tents and a celebration hall.

Equip yourself with a swimsuit, sunscreen and cap, get your good mood ready and we look forward to catching the wave together. Keep up with the adrenaline and fun of VARA VARA! 🍹

VARA VARA
AQUACITY

Cumpără bilete aici
Buy tickets here

www.varavara.md
@varavara.md

MOLDOVA

O ȚARĂ MICĂ
CU INIMĂ MARE

A SMALL COUNTRY
WITH A BIG HEART

La câteva ore după ce au auzit bombardamentele dinspre Odessa, de la începutul invaziei în Ucraina, și de cum au aflat despre numărul mare de familii ucrainene trecând granița, reprezentanții sectorului turistic al Republicii Moldova au început să acționeze. Pensiunile rurale, cramele, hotelurile și alți furnizori de servicii de ospitalitate au început de îndată să le creeze ucrainenilor condiții de siguranță și refugiu, oferindu-le cazări, mese și întâmpinându-i cu un zâmbet primitiv. La câteva luni distanță, unele familii ucrainene continuă să stea și chiar să lucreze la aceste pensiuni și crame. Acțiunile și sprijinul lor au contribuit la dezvoltarea adevăratului caracter al ospitalității și solidarității moldovenești.

În presa internațională s-a răspândit știrea despre modul în care Moldova, o țară din Europa despre care puțin se știe, a primit peste 450.000 de refugiați ucraineni în casele și inimile lor, în pofida dimensiunii mici a țării și a resurselor limitate ale acesteia. Presa internațională și Națiunile Unite au început să se refere la Moldova ca la „o țară mică cu inimă mare”. Această expresie este folosită chiar și de moldoveni pentru a-și descrie patria.

În această vară va fi lansat filmul documentar „O țară mică cu inimă mare”, care vă va împărtăși această poveste emoționantă a ospitalității și spiritului moldovenesc.

Documentarul a fost filmat în această primăvară, când familiile ucrainene au fugit din fața bombardamentelor care le-au distrus casele, trecând, în consecință, granița în Republica Moldova în căutarea siguranței și refugiului. Filmul reprezintă povestea moldovenilor care și-au deschis imediat ușile și inimile, în mod sincronizat, fără ca cineva să le ceară acest lucru. Așa, pur și simplu.

Mai exact, documentarul are în vizor și interviează gazdele a cinci pensiuni rurale din diferite regiuni ale Moldovei, care au oferit refugiu sigur și un zâmbet primitiv „oaspeților de onoare” ucraineni. Filmul le permite telespectatorilor să cunoască personajele din viața reală, gazdele care au luat atitudine pentru a oferi sprijin și solidaritate în acest timp: Sergiu, Liuba, Dan, Zaharia, Tatiana, Ana, Olesea și Anatol. Ei își împărtășesc propria experiență și experiența incredibilă a familiilor ucrainene pe care le-au primit în casele și comunitățile lor.

Filmul nu preia poveștile direct de la ucraineni, însă, prin discuțiile cu acești moldoveni, simțim și înțelegem relațiile bune dintre vecini și oamenii care au împărțit aceeași graniță toată viața.

Within hours of hearing the bombings in Odessa at the start of the aggression in Ukraine and seeing large numbers of Ukrainian families come across the border, Moldova's tourism sector went into action. Rural guest houses, wineries, hotels and other hospitality providers immediately began offering safety and refuge for Ukrainians with offers of rooms, meals, and a welcoming smile. Months later, some Ukrainian families still continue to stay and now work at these guest houses and wineries. Through their actions and support, they showed the world the true nature of Moldovan hospitality and solidarity.

Word spread in international media about how Moldova, one of the least known countries in Europe, had welcomed more than 450,000 Ukrainian refugees into their homes and hearts, despite the country's small size and limited resources. The international press and the United Nations began to refer to Moldova as “a small country with a big heart.” This phrase began to be used by Moldovans as well to describe their homeland.

This summer will be released the documentary film “A Small Country with a Big Heart” that will share this touching story of Moldovan hospitality and spirit.

The documentary was filmed this spring as Ukrainian families fled their houses when bombs began to fall on their land and crossed the border into Moldova in search of safety and refuge. It tells the story of how Moldovans immediately opened their doors and hearts in a synchronized way without anybody needing to say anything. They just did.

More specifically, this documentary focuses on and interviews the hosts of five rural guest houses in different regions of Moldova who provided safe refuge and a welcoming smile to their Ukrainian “guests of honor”. It allows viewers to get to know the real-life characters, the hosts who stepped up to offer support and solidarity during this time: Sergiu, Liuba, Dan, Zaharia, Tatiana, Ana, Olesea and Anatol. They share their experience and the unbelievable stories of the Ukrainian families they took into their homes and communities.

The film does not take on the stories of the Ukrainians directly, but through talking with these Moldovans we feel and understand the fine relationships between neighbors and people who have shared a border all their lives.

Un alt mesaj important al filmului este că spectatorul înțelege din acest context complex și dramatic adevărata natură a ospitalității moldovenești. Autentică, chiar și în vremuri de criză.

Dincolo de aceste povești, documentarul te poartă prin toată Moldova, în locurile încă nedescoperite ale uneia dintre cele mai puțin cunoscute țări din Europa. Ceea ce veți vedea, vă va surprinde.

Veți putea viziona filmul „O țară mică cu inimă mare” la festivalurile de film din regiune, precum și la unele pensiuni și locații din Moldova.

Acest film documentar este susținut de Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern din Moldova (ANTRIM) și Moldova Travel cu sprijinul Activității de susținere a competitivității în industria ușoară și cea a turismului (MCTA) finanțată de Proiectul USAID pentru dezvoltare economică, guvernare și creștere a întreprinderilor în Europa și Eurasia (EDGE). Filmul este regizat de Daniela Donici și Lucia Lupu cu producție ANTRIM și Lulu Creative.

Another important message of the film: the viewer understands from this complex and dramatic context the true nature of Moldovan hospitality. Genuine, even in times of crisis.

Beyond these stories, the documentary takes you all across Moldova to some of the undiscovered places in one of the least known countries in Europe. What you will see may surprise you.

You can find screenings of “A Small Country with a Big Heart” at film festivals in the region, as well as in guest houses and other venues across Moldova.

This documentary film is supported by the National Inbound and Domestic Tourism Association of Moldova (ANTRIM) and Moldova Travel with the support of the EDGE Buy-in Moldova Competitiveness Transition Activity funded by USAID. It is directed by Daniela Donici and Lucia Lupu with production by ANTRIM and Lulu Creative.

 MOLDOVA

**A SMALL COUNTRY WITH
A BIG HEART** documentary film

coming soon...

Aventuri pe noi trasee de ciclism și drumeții din Moldova

Una dintre cele mai eficiente modalități de a explora cu adevărat Moldova și latura sa aventuroasă este să urmați unul dintre traseele sale noi lansate pentru ciclism, drumeții sau observarea păsărilor. Pe fiecare dintre aceste trasee special create, nu numai că veți vedea unele dintre cele mai superbe zone naturale și peisaje din țară, dar veți avea și prilejul să cunoașteți localnicii și să vă conectați la cultura autentică a Moldovei, la ospitalitate, bucătărie tradițională și vinuri de calitate.

După ce ați savurat aerul proaspăt și v-ați bucurat de pe bicicletă sau pe jos de împrejurimile naturale și priveliștile rustice, la sfârșitul zilei veți fi întâmpinat cu mâncare și vin moldovenesc delicios. Aceasta este ospitalitatea moldovenească plină de aventură pusă la dispoziția dumneavoastră.

Iată câteva dintre noile trasee interesante de ciclism, drumeții și observare a păsărilor disponibile în Moldova în această vară. Scopul: să aveți parte de un pic de aventură, bucurându-vă în același timp și de ospitalitatea pensiunilor și a cramelor rurale din Moldova.

Descoperiți căldura traseelor de ciclism din sudul Moldovei (C2-C5)

Acești 173 km de trasee de ciclism, nou proiectate și marcate în sudul Moldovei, vă poartă prin zone rurale, rezervații naturale, prin Găgăuzia care este foarte diversă din punct de vedere cultural și prin unele dintre cele mai renumite crame ale țării. Scopul acestor trasee de ciclism este să deschidă sudul Moldovei și să îi familiarizeze pe călători cu bogăția comunităților rurale din regiune, artizani, cultura și bucătăria găgăuză, cu vinul și frumusețea naturală care vă îndeamnă la o plimbare pe lângă Lacurile Manta și Belev, râul Prut și Colinele de Aur. Întregul traseu de ciclism este împărțit în patru segmente, C2-C5, care pot fi parcurse individual sau combinat pentru o aventură de ciclism de mai multe zile.

Get Your Adventure On With Moldova's New Cycling and Hiking Routes

One of the best ways to really explore Moldova and its adventure side is by taking one of its newly developed cycling, hiking or birdwatching routes. On each of these specially designed routes you'll not only see some of the most gorgeous natural areas and landscapes in the country, but you will also have the opportunity to meet local people and engage with Moldova's authentic culture, hospitality, traditional foods and quality wines.

After enjoying the fresh air and time to soak in the natural surroundings and views while cycling or hiking through the countryside, you'll be welcomed with delicious traditional Moldovan food and wine at the end of day. That's Moldovan hospitality full of adventure at your service.

Here are a few of the exciting new cycling, hiking and birdwatching routes that are available in Moldova from this summer. The goal: to have a bit of an adventure while also enjoying the hospitality of Moldova's rural guest houses and wineries.

Discover the Warmth of South Moldova Cycling Routes (C2-C5)

These 173 km of newly designed and marked cycling routes in southern Moldova take you through rural villages, natural reserves, culturally diverse Gagauzia, and some of the country's best wineries. The goal of these cycling routes is to open up southern Moldova and introduce travelers to the richness of the region's rural communities, artisans, Gagauzian culture and cuisine, wine and natural beauty that takes you past Manta and Belev Lakes, the Prut River and the Golden Hills. The entire cycling route is divided into four segments, C2-C5, that can be completed individually or combined together for a multi-day cycling adventure.

Aceste noi trasee de ciclism vin să completeze Traseul de ciclism C1 Chișinău – Palanca (226 km) creat în urmă cu câțiva ani, care vă duce din capitală până la vinăriile din Palanca, de la marginea estică a țării. Puteți finaliza întregul traseu în patru – șase zile sau puteți alege anumite segmente pe care să le parcurgeți într-o zi cu bicicleta.

Noi trasee de drumeții și observare a păsărilor în centrul Moldovei

O rețea de noi trasee de drumeții (48 km) a fost marcată în orașul și în jurul orașului Nisporeni din centrul Moldovei pentru a permite călătorilor să facă drumeții în pădurile din zonă, pe coline, să viziteze podgorii, mănăstiri, artizani locali, muzee și dealul Bălănești, cel mai înalt punct din Moldova. Puteți opta pentru anumite segmente ale traseului pentru o călătorie de o zi sau puteți combina mai multe segmente pentru o excursie de mai multe zile, astfel încât să petreceți noaptea la o familie dintr-un sat.

În plus, în Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi” au fost create pentru călători șase noi itinerarii de observare a unora dintre cele 100 de specii de păsări care și-au făcut cuib în această zonă. Explorarea la poalele Orheiului Vechi permite vizitatorilor să observe și să aprecieze cu adevărat frumusețea naturală a acestui defileu de calcar neobișnuit și dramatic. Traseele de observare a păsărilor se întind pe o distanță de 4 și 22 km, prin urmare există câte ceva pentru fiecare tip de observator de păsări sau iubitor de drumeții.

Alte activități de aventură în Moldova

Cei care căutați și mai multă aventură, luați în considerare posibilitățile de alpinism și zborul cu parapanta la Orheiul Vechi. Iar pentru a admira frumusețea naturală a Moldovei dintr-un alt unghi, vă puteți alătura unuia dintre noile tururi cu caiacul sau cu SUP care vă vor plimba de-a lungul numeroaselor râuri și lacuri.

Aveți încredere în noi, în scurt timp nu vor lipsi experiențele de aventură în care mica și puțin cunoscuta noastră Moldovă vă va surprinde prin bogăția ei naturală, prin spiritul și inima mare.

These new cycling routes are in addition to the Chisinau – Palanca Cycling C1 Route (226 km) created a few years ago that takes you from the capital city to the wineries in Palanca on the eastern edge of the country. You can complete the entire route in four to six days or just choose specific segments to complete as a day cycling trip.

New hiking and bird watching routes in central Moldova

A network of new hiking trails (48 km) have been marked in and around Nisporeni town in central Moldova to allow traveler to hike the area's forests, rolling hills, vineyards, monasteries, local artisans and museums and Balanesti Hill, the highest point in Moldova. You can choose to take segments of the hiking trail as day hikes or you can combine several segments together as a multi-day hike where you can stay overnight in a family-run guest house in a village.

In addition, six new birdwatching routes have been created in the Cultural-Natural Reserve Orheiul Vechi to allow travelers to observe some of 100 species of birds who nest in this area. This slow exploration on foot of Orheiul Vechi allows visitors to really observe and appreciate the natural beauty of this unusual and dramatic limestone river gorge. The birdwatching routes are between 4 and 22 km, so there is something captivating for every type of birdwatcher or hiker.

Other adventure activities in Moldova

For those looking for even more adventure, we recommend the rock climbing and paragliding options at Orheiul Vechi. And to see Moldova's natural beauty from a different perspective, you can join one of the new kayaking or paddle board tours that take you along its many rivers and lakes.

Trust us, in a short time there will be no shortage of adventure experiences at which the small, little known Moldova will surprise you with its richness of natural beauty, spirit and a big heart.

Festivalul DescOperă 2022 – experiență de neuitat

Festivalul DescOperă este un eveniment muzical special, organizat în aer liber în fiecare vară, în al treilea weekend din luna iunie, la poalele Rezervației Naturale Orheiul Vechi din centrul Moldovei. Denumirea festivalului „DescOperă” reprezintă un joc de cuvinte care are la bază cuvântul românesc „a descoperi”, întrucât scopul este ca participanții la festival să se deschidă către a descoperi – opera, muzica, natura, istoria și cultura – pe întreaga durată a evenimentului.

Una dintre caracteristicile unice ale festivalului DescOperă este scena înconjurată de stânci de calcar care oferă un amfiteatru natural cu o acustică ideală, aducând astfel opera și muzica clasică din decorurile tradiționale în inima naturii. Participanții la festival au ocazia să se bucure de vreme caldă, aer curat, peisaje frumoase, precum și de muzică clasică și operă interpretată live pe o scenă improvizată, amplasată în mijlocul frumosului cadru natural al Orheiului Vechi.

Originile festivalului DescOperă datează din vara anului 2015, când dirijorul austriac Friedrich Pfeiffer a vizitat timp de câteva zile satul Butuceni pe când era dirijor invitat la Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău. În timpul șederii sale în Butuceni, a mers de-a lungul râului Răut și prin rezervația naturală, admirând și inspirându-se din peisajul pitoresc pentru a repeta muzica lui Verdi. În timpul unei astfel de plimbări, l-a întâlnit pe Anatol Butnaru, fondatorul Eco Resort Butuceni, iar în rezultatul discuției acestora s-a născut ideea de a organiza un eveniment muzical la poalele stâncilor străvechi din inima naturii.

Astfel, în anul următor, în luna iunie 2016, a avut loc primul festival DescOperă și, de atunci, mii de participanți din întreaga

Discovering the 2022 DescOpera Festival – an unforgettable experience

The DescOperă festival is a special outdoor music event held at the foothills of the Orheiul Vechi Natural Reserve in central Moldova each summer on the third weekend of June. The festival name “DescOperă” represents a word puzzle of the Romanian word “a descoperi – to discover” as the goal is that festival participants open themselves up to discover – opera, music, nature, history and culture – throughout the event.

One of the unique features of the DescOperă festival is that the stage is surrounded by limestone cliffs that provide a natural amphitheater with ideal acoustics, thereby bringing opera and classical music out of the traditional settings into the heart of nature. Festival goers have the opportunity to enjoy the summer weather, fresh air, beautiful scenery, and classical music and opera performed live on an improvised stage set in the middle of Orheiul Vechi’s beautiful natural setting.

The origins of the DescOperă festival go back to the summer of 2015 when the Austrian conductor Friederick Pfeiffer visited Butuceni village for a few days when he was a conductor invited by the National Opera and Ballet Theater “Maria Biesu” of Chisinau. During his stay in Butuceni, he walked along the Raut River and through the Natural Reserve enjoying its scenic landscape to find inspiration from nature to better rehearse Verdi’s music. On one of his walks, he met Anatol Butnaru, founder of the Eco-Resort Butuceni, and the idea to hold a musical event at the foothills of ancient cliffs in the heart of nature was born.

lume se reunesc în fiecare an, atât datorită calității și profunzimii spectacolelor de muzică clasică și operă, cât și frumuseții naturii, complexității istoriei Orheiului Vechi. Prin intermediul acestui eveniment cultural de succes, DescOperă nu numai că oferă oamenilor posibilitatea de a avea acces la operă și muzică clasică, dar și oferă o mână de ajutor comunităților rurale locale.

Festivalul DescOperă din acest an a avut loc în perioada 17–19 iunie 2022, unde Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” și Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” au interpretat următoarele:

17 iunie: Teatrul Național de Operă și Balet cu Daniel Jinga, directorul Operei Române din București, în calitate de dirijor și reprezentații ale soliștilor de operă Valentina Nafornița (soprano), Natalia Tanasiiciuc (soprano) și Andrei Jelihovschi (bariton).

18 iunie: Orchestra Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” a interpretat Carmen-Crossover, Georges Bizet, cu reprezentații ale soliștilor de operă sârbi Ljubica Vraneš (mezzo-soprano) în rolul lui Carmen și Dragoljub Bajic (bariton) în rolul lui Escamillo. La concert au participat și Concertino Accordion Band, Capela Corală Academică „Doina”, corul de copii al Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” și Boris Cremene în calitate de narator.

19 iunie: Orchestra Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” a interpretat Anotimpul pasiunii cu Latino simfonic și Mihail Agafița, în calitate de director artistic, Rusanda Panfil din Austria la vioară, precum și mulți instrumentiști soliști și alți invitați speciali.

Sperăm să vă întâlnim la festivalul DescOperă 2023 cu spectacole memorabile în inima naturii Moldovei.

The next year, in June 2016, the first DescOperă festival took place and since then, thousands of festival goers from around the world reunite each year for both the quality and depth of its classical music and opera performances, as well as for the natural beauty and history of Orheiul Vechi. In addition to opening up opportunities for people to have access to opera and classical music, DescOperă also has the goal of supporting the local rural communities through this successful cultural event.

This year’s DescOperă festival took place from 17–19 June, 2022 and featured the National Opera and Ballet Theatre “Maria Biesu” and the National Philharmonic “Serghei Lunchevici” performing the following:

17 June: National Opera and Ballet Theatre with Daniel Jinga, director of the Opera Romanians in Bucharest, as conductor and performances by opera soloists Valentina Nafornița (soprano), Natalia Tanasiiciuc (soprano), and Andrei Jelihovschi (baritone).

18 June: National Philharmonic Orchestra “Serghei Lunchevici” performed a Georges Bizet Carmen Crossover with performances by Serbian opera soloists Ljubica Vraneš (mezzo-soprano) as Carmen and Dragoljub Bajic (baritone) as Escamillo. The concert also included the Concertino Accordion Band, The Academic Vocal Chapel “Doina”, National Opera and Ballet Theater “Maria Biesu” children’s choir and Boris Cremene as narrator.

19 June: National Philharmonic Orchestra “Serghei Lunchevici” performed with the Passion Season with the Latin Symphony and Mihail Agafita as director, plus Rusanda Panfil from Austria on violin and many solo instrumentalists and other special guests.

We hope to see you at the 2023 DescOperă festival with even more special performances and guests in the heart of Moldova’s nature.

Fiți alături de noi la Festivalul Vinului din Moldova

(1-2 octombrie)

În primul weekend din octombrie, centrul Chișinăului, capitala Moldovei, va fi preluat de peste 60 de vinării și crame moldovenești cu ocazia Zilei Naționale a Vinului sărbătorite în fiecare an. Vinificatorii de la vinăriile mici și mari vor fi prezenți pentru a vă împărtăși expertiza și vinurile lor prin degustări de vinuri și evenimente speciale care vor permite vizitatorilor să înțeleagă cu adevărat în ce rezidă unicitatea vinurilor moldovenești cu terroir-ul lor bogat și soiurile tradiționale de struguri.

Ziua Națională a Vinului din Moldova este un eveniment atât pentru pasionații de vin, cât și pentru începători, deoarece există întotdeauna ceva mai mult de învățat despre vin, în special într-o destinație vinicolă în curs de dezvoltare precum Moldova, care are atât de multe de împărtășit din istoria sa de 7.000 de ani de cultivare a vinului. De fapt, este greu să vorbești despre Moldova și să nu vorbești despre vinurile ei. De-a lungul istoriei sale, vinul și strugurii s-au împletit profund în cultura, miturile, folclorul și legendele țării, reprezentând o latură indispensabilă a tradițiilor, obiceiurilor și gastronomiei locale.

Join Us for Moldova's National Wine Days

(1-2 October)

During the first weekend of October, the center of Chisinau, Moldova's capital city, will be taken over by more than 60 Moldovan wineries for the annual National Wine Days. Winemakers from small and large wineries will be present to share their expertise and wines with you through wine tastings and special events that will allow visitors to truly understand what makes Moldovan wines with their rich terroir and traditional grape varietals so unique.

Moldova's National Wine Days is an event for both wine aficionados and novices as there is always something more to learn about wine, especially in an emerging wine destination like Moldova with so much to share from its 7,000-year old history of wine cultivation. In fact, it's hard to speak of Moldova and not speak of its wine. Throughout its history, wine and grapes have been deeply intertwined in culture, with the country's myths, folklore and legends being an indispensable part of local traditions, customs and gastronomy.

La Ziua Națională a Vinului din această toamnă le veți putea experimenta pe toate combinate – vinuri de calitate, bucate tradiționale și patrimoniu cultural construit în jurul vinului.

Din discuțiile cu vinificatorii și degustarea de vinuri, veți afla mai multe despre vinul modern moldovenesc și despre modul pozitiv în care s-a schimbat și s-a dezvoltat sectorul vitivinicol în ultimul deceniu pentru a produce vinuri unice și de înaltă calitate, adesea cu soiuri și amestecuri de struguri pe care nu le veți găsi în altă parte. Terroir-ul bogat al Moldovei, podgoriile terasate și clima creează condițiile ideale pentru cultivarea unei diversități de soiuri de struguri pentru vinuri roșii, albe, roze și spumante.

De fapt, una dintre evoluțiile recente interesante din sectorul vitivinicol din Moldova este reorientarea către soiurile tradiționale de struguri moldovenești, precum Feteasca Albă, Feteasca Regală, Feteasca Neagră, Rara Neagră. Aceasta se adaugă la cultivarea soiurilor de struguri internaționale precum Pinot Noir, Merlot, Cabernet Sauvignon, Chardonnay și Sauvignon Blanc, precum și a soiurilor caucaziene Saperavi și Bastardo. Toate acestea rezultă în vinuri de calitate – soiuri și amestecuri individuale – care probabil vă vor surprinde prin complexitatea și aroma lor.

Perioada din preajma Zilei Naționale a Vinului la începutul toamnei este una dintre cele mai oportune perioade pentru a vizita Moldova, deoarece zilele sunt încă calde, dar frunzele încep să își schimbe culoarea și în aer se simte o prospețime revigorantă. Deși Ziua Națională a Vinului de la Chișinău este perfectă pentru prezentarea vinurilor moldovenești, vă încurajăm să vizitați

You'll be able to experience all of this – quality wines, traditional foods, and cultural heritage around wine – at the National Wine Days this autumn.

Through talking with winemakers and doing wine tastings you'll learn about modern Moldovan wine and how the wine sector has changed and developed considerably over the last decade to produce high quality and unique wines, often with grape varieties and blends that you won't find anywhere else. Moldova's rich terroir, terraced vineyards and climate all create the ideal conditions for growing a diversity of grape varieties for red, white, rose and sparkling wines.

In fact, one of the exciting recent developments in Moldova's wine sector is the focus on bringing back traditional local Moldovan grape varieties like Feteasca Alba, Feteasca Regala, Feteasca Neagra, Rara Neagra. This is in addition to growing international grapes like Pinot Noir, Merlot, Cabernet Sauvignon, Chardonnay, and Sauvignon Blanc, as well as Caucasian varieties like Saperavi and Bastardo. All of this results in quality wines – single varieties and blends – that will likely surprise you by their complexity and flavor.

The time around the National Wine Days in early autumn is one of the best times to visit Moldova as the days are still warm, but the leaves begin to change color and there is a refreshing crispness in the air. Although the National Wine Days in Chisinau is the perfect introduction to Moldovan wines, we encourage you to continue your exploration by visiting some of these wineries and vineyards in the countryside. Many wineries now offer wine

unele dintre aceste crame și podgorii din mediul rural. Multe crame oferă tururi și degustări de vinuri, precum și restaurante și cazare, astfel încât să vă puteți bucura de o masă copioasă tradițională moldovenească și să vă petreceți noaptea într-o zonă din apropierea podgoriei.

Pentru a vă inspira itinerarul de călătorie cu tematică viticolă, consultați unul dintre itinerariile oficiale dedicate vinului care explorează cele trei regiuni viticole cu Indicație Geografică Protejată – Codru, Valul lui Traian și Ștefan Vodă. Nu numai că veți avea ocazia să vizitați vinăriile din aceste itinerarii, dar veți putea și să vă conectați la cultura, bucătăria, istoria și natura locală prin explorarea peisajului rustic și al localităților rurale din Moldova. Veți putea experimenta cultura vinului și ospitalitatea Moldovei la maximum.

Puteți afla mai multe despre Ziua Națională a Vinului 2022, care va avea loc în perioada 1-2 octombrie, accesând: wineday.wineofmoldova.com și [f wineofmoldova](https://www.facebook.com/wineofmoldova).

tours and tastings, as well restaurants and lodging so that you can enjoy a hearty traditional Moldovan meal and overnight near the vineyard.

To inspire your wine-themed road trip itinerary, check out one of Moldova's official Council of Europe ITER VITIS Wine Routes that explore the three wine regions with Protected Geographical Indication – Codru, Valul lui Traian, and Ștefan Vodă. Not only will you have an opportunity to visit wineries and wine cellars on these routes, but you'll also be able to engage with local culture, cuisine, history and nature through exploring the Moldovan countryside and rural villages. You'll be able to experience Moldova's wine culture and hospitality to the fullest.

You can learn more about the 2022 National Wine Days from 1-2 October at: wineday.wineofmoldova.com and [f wineofmoldova](https://www.facebook.com/wineofmoldova).

Acest material a fost elaborat în parteneriat cu ANTRIM, cu suportul Agenției SUA pentru dezvoltare internațională (USAID) prin Activitatea de Susținere a Competitivității în Industria Ușoară și cea a Turismului.

This material was developed in partnership with ANTRIM, with the support of the United States Agency for International Development (USAID) through the Activity to Support Competitiveness in the Light Industry and Tourism.

DOCUMENTE.MD

Pachetul de documente – cheia spre oportunități

Într-un prezent al globalizării și schimbărilor sociale rapide, necesitatea de a păstra toate documentele în ordine este prioritară. Cu cât dețineți mai multe pașapoarte și cetățenii, cu atât mai multe oportunități în lumea de astăzi. Iată de ce documentele își schimbă statutul de la simple fișe uitate în sertar, la chei spre posibilități și oportunități. Certificate de naștere, pașapoarte, cetățenii, caziere juridice ș.a. – pachetul de documente necesită corectitudine, atitudine profesionistă și gestionare juridică corectă.

Din 2010 până în prezent, Centrul Unic de Documente din Republica Moldova, DOCUMENTE.MD își asumă misiunea de a informa și a crește nivelul de conștientizare al cetățenilor cu referire la importanța documentelor și a consilierii juridice în perfectarea corectă, organizată și rapidă a acestora, astfel încât atât efortul, cât și timpul fiecărui beneficiar să fie optimizat la maxim.

Documente actualizate, fără greșeli pentru obținerea Cetățeniei României

Cetățenii Republicii Moldova, care-și întocmesc actele pentru perfectarea cetățeniei României, totodată corectează, restabilesc actele proprii și cele ale părinților, bunicilor, străbunicilor. La depunerea dosarului pentru obținerea cetățeniei sunt obligatorii actele fără greșeli – și anume, locul nașterii indicat corect, corespunderea numelor, prenumelor părinților ș.a. – procedură care pare anevoioasă și de durată pentru marea majoritate. Am putea afirma că perfectarea cetățeniei române face ordine în arhivele și Oficiile de Stare Civilă din Moldova, deschizând, totodată, de fapt, uși necunoscute și curioase în trecutul fiecăruia dintre noi.

Protocolul de perfectare a cetățeniei României a impus chiar și Oficiile de Stare Civilă să perfecționeze procedura de corectare și eliberare a actelor. Începând cu anul 2022, certificatele de naștere și de căsătorie de tip sovietic, care deja în multe țări nu sunt recunoscute, iată că nu mai sunt acceptate nici pentru obținerea cetățeniei României. În documentele perfectate în perioada 1992–2005, sunt dezvăluite multe erori, cauzate inclusiv de trecerea de la scrierea cu grafia chirilică la cea latină și traducerea numelor sau rescrierea lor cu greșeli, schimbarea locului sau anului nașterii, dar întâi de toate problema a fost lipsa unei formule corecte pentru toate aceste modificări. Astfel, actele eliberate în respectiva perioadă se consideră incorecte. Oficiul de stat recunoaște că a fost o mare greșeală. Din această cauză, acum toate documentele sunt deja emise așa cum sunt scrise în cărțile de arhivă. În Moldova sunt scanate aproape toate arhivele oficiilor de registratură, de unde poți obține rapid anumite informații.

Preconcepții și dezinformare

În țările din fosta Uniune Sovietică, pierderea unui certificat de naștere sau de căsătorie este percepută de mulți drept un dezastre, cauza fiind convingerea că este foarte greu să obții un alt

document. Dar acest lucru se datorează faptului că oamenii nu sunt informați corespunzător realității curente – că își pot comanda documentele chiar și online pentru o perioadă de la câteva ore până la o lună, în funcție de termenul și urgența înregistrării.

Pentru mulți, biroul de pașapoarte și oficiul de registratură (în Moldova totul se numește Agenția Serviciilor Publice ASP) este asociat cu faptul că trebuie să mergi pentru a sta ore în șir și uneori câteva zile la coadă, să negociezi cu cineva, să ai risipă de timp și nervi pentru a obține documentele necesare. S-a creat o preconcepție că e necesar să plătești pe cineva pentru a sări coada.

Documentele sunt necesare – oferiți-le atenția cuvenită

Informarea este întotdeauna salvatoare. La ASP, vă puteți înscrie online pentru a primi documente. Puteți depune documente online la Ministerul Justiției pentru a obține o apostilă electronică, care poate fi verificată oricând online de oriunde din lume unde există Internet.

Procesul de obținere a cetățeniei române i-a făcut pe oamenii noștri să învețe cum să aplice online, cum să plătească online la terminale sau cu card bancar, să emită o împuternicire pentru a primi documente prin intermediul unor firme specializate precum DOCUMENTE.MD.

Mulți cetățeni moldoveni lucrează sau locuiesc în Europa, unde pentru legalizarea la fața locului apare necesitatea de a obține un permis de ședere UE, dar pentru aceasta a fost necesar să se obțină documente din Moldova.

Oamenii au început să înțeleagă că peste tot este nevoie de un document și că este necesară răbdare și perseverență pentru a pregăti acte la notar, în oficiile registraturii, oficiile de pașapoarte, pentru a obține un cazier juridic în Moldova, consulate sau ambasade, nefiindu-le frică să expedieze documente prin DHL, UPS sau alt serviciu de curierat.

Documente.md – deservire transparentă și comodă

Când compania DOCUMENTE.MD și-a început călătoria în anul 2007, a fost printre primele entități din domeniu înregistrate oficial ca firmă și primul birou de acest tip, unde se asista juridic obținerea vizelor române și europene, precum și a documentelor pentru obținerea cetățeniei române. În perioada 2007–2010, persoanele care prestau servicii pentru obținerea documentelor românești nu îndrăzneau să deschidă firme sau birouri pentru că le era frică de inspecțiile efectuate de agențiile guvernamentale.

„Contextul actual din Ucraina a confirmat că în fosta Uniune Sovietică oamenii nu păstrează documentele în ordine și nu le monitorizează data expirării și disponibilitatea. Mulți cetățeni ai Ucrainei nu aveau deloc pașapoarte străine, copiii aveau doar certificate de naștere, multe pașapoarte expirate.

Mulți planificau să plece în UE având doar un certificat de naștere al copilului, dar fără un pașaport străin nu puteau intra în UE.

În ultimul timp am avut foarte multe cereri de cetățenie română. Cei din Rusia și din alte țări au început să depună cerere pentru obținerea unui pașaport moldovenesc (care are un motiv pentru asta), deoarece un pașaport moldovenesc oferă un regim fără viză cu UE.

Timpul actual se face simțit și arată că este necesar să avem toate documentele în regulă. Fiecare document joacă un rol important în viața noastră.”

Ion Ghirișan, director general DOCUMENTE.MD

Fondatorilor documente.md nu le-a fost ușor, dar au ales calea legală, pas cu pas formând în 2010 identitatea DOCUMENTE.MD. Câțiva ani mai târziu, clienții din alte țări au început să fie interesați de serviciile lor. Astfel, compania a început să funcționeze ca Centru unic de documente – DOCUMENTE.MD.

Cca. 350 de mii de persoane au apelat la DOCUMENTE.MD până în prezent, mulți dintre clienți revenind și după 10 ani pentru pașapoarte și pregătirea actelor pentru copii și nepoți.

În Moldova, DOCUMENTE.MD a adus o cultură a documentelor și o schimbare în mentalitatea oamenilor, punând accent atât pe importanța documentelor ca și oportunitate, cât și pe lupta cu dezinformarea și înșelăciunea – pentru că documentele veritabile nu pot fi perfectate de persoane fizice pe care le plățiți într-o cafenea, în stradă, lângă Consulatul României, fără un contract încheiat, oferind originalul actelor și bani în schimbul unui număr de telefon. Nu vă lăsați trași pe sfoară, apălați la firme specializate precum DOCUMENTE.MD. ✍

DOCUMENTE.MD • CETĂȚENIE ROMÂNĂ • CETĂȚENIA REPUBLICII MOLDOVA • APOSTILAREA DOCUMENTELOR • SERVICII DE TRADUCERE • +373 60 133 113

REFECȚIILE ARHEOLOGULUI
MINTII ȘI SUFLETULUI

REFLECTIONS OF THE
ARCHAEOLOGIST OF MIND AND SOUL

ANGELA STAFII

Fiecare zi e un fragment din noi și din cărțile noastre. Revenim deseori la anumite fragmente, aranjându-le atent în capitolul amintiri. Pe altele le scriem până a fi trăite și așa cum ne-am dori să le trăim. Unele vrem să le excludem și să nu mai revenim la ele. Dar întotdeauna, să nu uităm, avem un fragment pe care îl scriem exact în momentul în care ne asumăm rolul de bibliotecar.

De această dată, în paginile rubricii guest, ne-am zis să invităm o persoană nu pentru un interviu, dar pentru o reflecție în care să ne putem regăsi cu fiecare lectură și poate să putem să facem ordine în fragmente și pe rafturi. Odată cu inițiativa, gândul a arătat din prima calea spre Angela Stafii, doctor în filosofie aplicată, master în comunicare socială, trainer, specialist în conștiința umană, ghid al transformării, inițiator și mentor al cercurilor de femei sau cum se prezintă complex ea înseși – arheolog al minții și sufletului.

Despre a fi azi

A fi aici și acum este starea cea mai dorită a fiecărui om. Dar să ne uităm în viețile noastre: suntem întotdeauna în goană, între trecut și viitor. Fie trăim în amintiri, fie în fantezii. Iar amintirile aduc cu ele vinovăție, regrete și durere. Fanteziile – frică. Și doar prezența permite frumusețea bucuriei. Este foarte greu pentru mintea umană să perceapă asta. Și în același timp, fiecare dintre noi vrea asta. Să aibă bucuria momentului. Să o prelungească cât mai mult. Și ce faci atunci? Cum să rămâi în azi? Să îți înveți mintea și atenția să observe în fiecare moment ce este în jurul ei. Să o încalceci, ca pe un cal năvălaș. Și după aceea să o cobori în inimă, acolo unde este sălașul bucuriei vii. În sine.

Despre împlinirea sinelui

Nu poți fi împlinit dacă îți este dor de ceva și nu știi de ce. Oamenii urcă munți, se adâncesc în peșteri, fug la mare sau în relații, căutându-se. Împlinirea nu vine din afara ta. Asta este una dintre cele mai puternice iluzii ale noastre. Voi fi împlinit atunci când voi avea (casă, masă, familie, profesie, etc) este o primă minciună. Împlinirea sinelui este despre a fi. Și cum se vede asta foarte simplu? Toate în lumea noastră sunt duale: a avea și a fi sunt cele două verbe, care definesc această dualitate, această separare. Când te apucă dorul de ducă sau de cineva, de tine îți este dor. De sinele pe care l-ai primit când ai fost creat. Și atunci stai pe loc și cauți împlinirea în interior. Fii aici pentru tine și servește pe alții. Doar așa vine împlinirea aceea care nu mai pleacă.

Every day is a fragment from us and our books. We often return to certain fragments, arranging them carefully in the chapter of memories. We write others until they are lived and the way we would like to live them. Some of us want to exclude them and not go back to them. But let's not forget, we always have a fragment that we write exactly when we take on the role of librarian.

This time, in the pages of the GUEST column, we decided to invite a person not for an interview, but for a reflection in which we can find ourselves with each reading and maybe we can make order in fragments and on the shelves. With the initiative, the thought showed from the first time the way to Angela Stafii, doctor in applied philosophy, master in social communication, trainer, specialist in human consciousness, transformation guide, initiator and mentor of women's circles, or how she presents herself in a complex way - the archaeologist of mind and soul.

About being today

Being here and now is the most desired state of every human being. But let's look at our lives: we are always on the run, between the past and the future. Either we live in memories or in fantasies. And memories bring guilt, regret, and pain. Fantasies – fear. And only presence allows the beauty of joy. It is very difficult for the human mind to perceive this. And at the same time, each of us wants that. To have the joy of the moment. Extend it as much as possible. And what do you do then? How to “stay in” today? To teach your mind and attention to observe at all times what is around it. To ride it, like a stubborn horse. And then go down to the heart, where the abode of living joy is. Inside of you.

About fulfillment of inner self

You can't be fulfilled if you miss something and you don't know what. People climb mountains, go deep into caves, run to the sea or in relationships, searching for themselves. Fulfillment does not come from outside you. This is one of our strongest illusions. Thinking that being fulfilled when you will have (a house, food, family, profession, etc.) is a supreme lie. Inner self fulfillment is about being. And how do you see that so simple? All in our world are dual: to have and to be are the two verbs, which define this duality, this separation. When you miss the fleeing somewhere or missing someone, you miss yourself. You miss the inner self you received when you were created. And that is when you need to sit still and look for fulfillment inside. Be here for yourself and serve others. Only thus comes that fulfillment that never leaves.

Despre căutări

Există o poveste veche de când lumea. Este povestea chemării, pe care, la un moment dat, o aude fiecare om. Și atunci nu mai contează securitatea, nu mai contează schimbările din viață. Nu mai contează ceea ce ai acumulat deja. Îți iei traista în spate și te adâncești în căutări. Unii îl caută pe Dumnezeu, alții – pe cineva drag. Călătoria asta ne transformă în eroi și autori ai propriei vieți. Și nu contează dacă ești bărbat sau femeie. Căutarea are anume acest sens. Să devii ceea ce ai venit pe pământ. Autor al acestui fantastic joc de-a viața.

Despre echilibru în perioade incerte

Poate veni doar dinăuntru tău. Este ca și cum ai fi un munte. Orice s-ar întâmpla în jurul tău, poți sta drept doar dacă ai atins căderea minții în inimă. Tăcerea în centrul ființei tale. Dacă te lași influențat de frică sau de regrete, nu vei reuși. Și aceste timpuri anume asta ne învață: să găsim punctul de nemiscare, de echilibru, pentru ca de acolo să învățăm să zburăm.

Despre nori și soare

Ce bine că sunt amândouă. Dacă uneori norii nu ar acoperi soarele, am fi arși pe loc. Și invers. Ne-am topi de atâta ploaie. De aceea avem perioade diferite în viața noastră. Pentru ca să avem timp să ne tragem sufletul pentru a accede la noua treaptă de dezvoltare.

Despre iubire

Locuiește în inima noastră și noi o căutăm în afară. Este adevărat că avem nevoie de oameni. Dar dacă nu o găsești în interiorul tău, va fi foarte greu să creezi relații și să te simți bine în ele. Iubirea este momentul acela din viața ta, în care ții un prunc în brațe și te miri de frumusețea lui. Toate restul sunt încercare de a poseda. Când iubești, nu ai trecut și viitor. Ești aici și acum.

Despre verticalitate

Pentru ca să o ai, ai nevoie să te cunoști pe tine. Altfel, o poți confunda cu încăpățânări și orgolii. Verticalitatea nu înseamnă să ai opinii despre ceva, ci să acționezi din acel loc al esenței tale, din valorile tale. Nu cele impuse sau învățate sau auzite la televizor. Ci din ceea ce ești cu adevărat. Și ele se pot schimba, valorile. Dar nu vei renunța niciodată la cine ești pentru moment.

Despre a munci pentru visuri

Întotdeauna ziceam că pentru ca să se întâmple ceva frumos în viața ta, ai nevoie să acționezi. Să faci un pas. Și atunci când nu mai poți, să te întinzi în direcția visului tău. Vei fi susținut și ghidat atunci să îl realizezi. Altfel, sunt simple dorințe care vin și pleacă. Teme-te și fă este definiția muncii pentru visurile tale.

Despre respect pentru emoțiile celor din jur

Pentru a respecta pe cineva, ai nevoie să nu îl judeci. Dar dacă etichetezi și consideri că doar tu deții adevărul, nu vei reuși nici să respecti, nici să trăiești alături de cineva. Fie vei interveni ca să salvezi omul de propria durere, fie te vei enerva că celălalt nu reușește să îți dea ceea ce vrei tu să îți dea.

About searches

There's an old story from way back. It is the story of the call that, at some point, every man hears. And then it doesn't matter about security, it doesn't matter about the changes in life. It doesn't matter what you've already achieved. You pick up your bag and go deeper into the search. Some are looking for God, others – for a loved one. This journey turns us into heroes and authors of our own lives. And it doesn't matter if you're a man or a woman. The search has exactly this meaning. To become what you came to earth for – the author of this fantastic game of life.

About balance in uncertain times

It can only come from within you. It's like being a mountain. Whatever happens around you, you can only stand upright if you have reached the fall of the mind in your heart. The silence at the core of your being. If you let yourself be swayed by fear or regret, you will not succeed. And this is exactly what these times teach us: to find the point of stillness, of balance, so that from there we can learn to fly.

About clouds and the sun

How lucky that we have both. If sometimes the clouds don't cover the sun, we'd be burnt to a crisp. And vice versa. We'd melt from all the rain. That's why we have different periods in our lives. So that we have time to catch our breath to reach the next stage of development.

About love

It lives in our hearts and we seek it outside. It is true that we need people. But if you don't find it inside yourself, it will be very hard to create relationships and feel good in them. Love is that moment in your life when you hold a baby in your arms and marvel at its beauty. Everything else is an attempt to possess. When you love, you have no past and no future. You are here and now.

About verticality

To have it, you need to know yourself. Otherwise, you can mistake it for stubbornness and pride. Verticality is not about having opinions about something, but about acting from that place of your essence, from your values. Not those imposed or taught or heard on TV. But from who you really are. Then, your values can change. But you will never give up who you are for now.

About working for dreams

I always said that for something beautiful to happen in your life, you need to take action. To take a step. And when you can't, "stretch" towards your dream. You'll be supported and guided then to achieve it. Otherwise, they are just wishes that come and go. Fear and do – the working definition of your dreams.

About respect for the emotions of others

In order to respect someone, you need to be non-judgmental. But if you label and think that you alone hold the truth, you will neither respect, nor live with someone. Either you will intervene to save the person from his/her own pain, or you will get angry that the other person fails to give you what you want him/her to give you.

Despre dorința de a domina

Vine din nevoia de securitate și ascunde o profundă durere a separării și abandonului. Dar asta nu înseamnă că trebuie să le permitem să facă asta. Faptul că știu de unde îi vine dominarea și tirania, nu mă încurcă să spun stop.

Despre copilul din noi

Veșnic viu, ne învață ce este dragostea cu adevărat. Dacă l-am lăsa să zburde măcar din când în când, în lume nu ar mai fi războaie.

Despre nota 10

Nevoia de a place și de a te place. Perfecționismul este frica de a nu fi acceptat așa cum ești. Nimic mai mult. E altceva dacă eu îmi doresc ca munca pe care o fac să fie de calitate, pentru ca să servească celorlalți. Nu mă biciuiesc pe mine, dacă nu iese bine. Îmi asum greșeala și merg mai departe.

Despre frici

Întotdeauna cu noi. Pot zice că sunt câinii păzitori ai vieții umane. De aceea, oricât ai dori să scapi de ele – nu poți. Ele numără fiecare respirație a noastră, ca să știe creierul că suntem vii. Unele frici pot fi îmblânzite și altele nu. De aceea: Teme-te și fă.

Despre mândrie

Viermele care ne mănâncă bucuria vieții. Ne inflamează și ne face să suferim. Ajungem să credem că doar noi știm mai bine și că alții sunt inferiori. Că tu ești cel ales. Din păcate acum, acest lucru se întâmplă cu popoare întregi. Mândria îți creează o carapace emoțională, care nu te lasă să răsuflă liber.

Despre oglinzi

Și atunci apar oameni și situații, care îți vor arăta ce ascunzi în carapacea ta. De fiecare dată când se întâmplă ceva care nu îți place, Lumea îți oglindește patimile.

Despre timpul grabei

Ne grăbim tot din frică și din mândrie. Dacă am sta în interiorul inimii, am ști că timpul este o construcție umană. Nu ai unde te grăbi. Dacă faci lucrurile relaxat, ai bucurie. Dacă te grăbești, ai stres. Reușita nu depinde de timp, ci de cantitatea efortului depusă. Și aici principiul Pareto: pentru ca ceva să reușească, ai nevoie să depui 20% efort pentru 80% rezultat. Cum? Creând strategii.

Despre mame

Ființe în care am fost sădiți, pentru a ne aminti că Dumnezeu e cu noi și nu suntem niciodată singuri.

Despre cărți

Cărțile sunt mesaje de dragoste și susținere, transmise de la o generație la alta. Dacă le descoperi, nu mai vrei să fugi nicăieri.

About the desire to dominate

It comes from a need for security and hides a deep pain of separation and abandonment. But that doesn't mean we have to allow them to do that. The fact that I know where one's dominance and tyranny come from, doesn't stop me from saying stop.

About the child in us

Eternally alive, it teaches us what love really is. If only we let it frolic once in a while, there'd be no more wars in the world.

About the mark 10

The need to like and like yourself. Perfectionism is the fear of not being accepted as you are. Nothing more. It's different if I want the work I do to be of quality so that it serves others. I don't whip myself if it doesn't turn out well. I assume the mistake and move on.

About fears

Always with us. I can say they are the watchdogs of human life. That's why, as much as you want to get rid of them – you can't. They count our every breath, so the brain knows we're alive. Some fears can be tamed and some can't. That's why: Fear and do.

About pride

The worm that eats away the joy of life. It inflames us and makes us suffer. We come to believe that only we know better and that others are inferior. That you are the chosen one. Sadly now, this is happening to a lot of nations around the globe. Pride creates an emotional shell that doesn't let you breathe freely.

About mirrors

And that's when people and situations arise, which will show you what you're hiding inside your shell. Every time something happens that you don't like, the world mirrors your passions.

About the rush time

We are also rushing out of fear and pride. If we stayed inside our hearts, we would know that time is a human construct. You have nowhere to rush to. If you do things relaxed, you have joy. If you rush, you have stress. Success depends not on time, but on the amount of effort. And here's the Pareto principle: for something to succeed, you need to put in 20% effort for 80% result. How? By creating strategies.

About mothers

Beings in whom we have been planted, to remind us that God is with us and we are never alone.

About books

The books are messages of love and support, passed on from one generation to the next. If you discover them, you don't want to run anywhere anymore.

Despre singur în mulțime și mult în singurătate

Singurul dat. Te naști singur și mori singur. Dar și aceasta este o iluzie. A doua mare iluzie. De fapt, te simți singur atunci când nu te-ai cercetat pe tine. Omul este o lume vastă și nelimitată. Mult și frumos.

Despre fericire

Stare provocată de hormoni. Trecătoare. Bucuria este cea de care avem nevoie.

Blitz despre zbor

Cât de des urcați la bordul unei aeronave?

Cam o dată la trei luni. Dacă aș avea posibilitatea, aș urca mai des. Îmi plac enorm călătoriile și avioanele. Îmi dau senzația de bucurie și anticipare a unei noi aventuri. Și nu contează dacă sunt zboruri lungi sau scurte. Le aștept cu nerăbdare ca un copil.

La ce meditați cel mai des în zbor?

De obicei ascult muzică, citesc sau lucrez la un nou curs. Pentru mine avionul și locul meu în el este biroul perfect. Sunt printre nori și există cineva care are grijă de toate.

About being alone in the crowd and much in solitude

The only given. You are born alone and you die alone. But this too is an illusion. The second great illusion. In fact, you feel alone when you haven't researched yourself. Man is a vast and unlimited world. Much and beautiful.

About happiness

Hormone-induced condition. Transient. Joy is what we need.

Blitz about flying

How often do you board an aircraft?

About every three months. If I could, I'd board more often. I love travelling and flying. It gives me a sense of joy and anticipation of a new adventure. And it doesn't matter if they're long or short flights. I look forward to them like a child.

What do you meditate on most often during the flight?

I'm usually listening to music, read or work on a new course. For me, the plane and my place in it is the perfect office. I'm in the clouds and there's someone who takes care of everything.

*Când iubești,
nu ai trecut și viitor.
Ești aici și acum*

*When you love,
you have no past
and no future.
You are here and now.*

Ce vă atrage cel mai des atenția de sus?

Norii. Fotografiez și observ cum se schimbă. Este o metaforă a vieții umane. Frumoasă și trecătoare.

Cu ce gust ați asemăna gustul unei decolări?

Cu o prăjitură pufoasă, puțin dulce și foarte ușoară.

Când ați simțit cel mai puternic impuls emoțional într-o sală de aeroport?

Când conduc pe cineva și nu urc la bord. Atunci îmi doresc să iau un bilet și să zbor și eu. De fiecare dată.

Ce vă oferă zi de zi senzația de zbor?

Bucuria de a trăi și de a fi printre oameni înțelepți și dragi.

Cum să poți îmbrățișa zborul?

Lasându-te dus de vise. Sau cuprinzând pe cineva drag. Sau stând la poalele unui munte, cu apa mării la picioare. ✍️

What gets your attention most often from above?

The clouds. I take pictures and see how it changes. It's a metaphor for human life. Beautiful and transient.

What would you liken the taste of a takeoff to?

With a fluffy, slightly sweet and very light cake.

When did you feel the strongest emotional boost in an airport lounge?

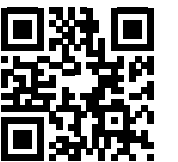
When I say goodbye to someone and don't get on board. That's when I wish I could get a ticket and fly too. Every time.

What gives you the feeling of flying every day?

The joy of living and being among wise and dear people.

How can one embrace the flight?

Letting yourself be carried away by dreams. Or hugging a beloved person. Or sitting at the foot of a mountain with the sea at your feet. ✍️

CHIȘINĂU–BUCUREȘTI

CALL CENTER: +373 22 830-830
WWW.AIRMOLDOVA.MD

AIRMOLDOVA

A COUNTRY EXPLORED WITH
THE EYES OF THE HEART

UNPLAI

EXPLORAT CU
OCHII INIMII

Satul Stroiști, Râbnița
Stroiesti village, Rabnita

Ghinde de gorun,
Rezervația Pădurea
Domnească
Oak acorns, "Padurea
Domneasca" Reserve

Mănăstirea Zăbriceni, Edineț
Zabriceni Monastery, Edinet

Râul Răut la Domulgeni, Florești
Raut River at Domulgeni, Floresti

Sculptura de lemn a
zimbrului, Rezervația
Pădurea Domnească
Bison wood carving,
"Padurea Domneasca"
Reserve

Lebede pe Nistru, satul
Nimereuca, Soroca
Swans on the Dniester,
Nimereuca village, Soroca

Lacul de lângă mănăstirea Țigănești, Strășeni
The lake next to the Tiganesti monastery, Straseni

Satul Stroiști, Râbnița
Stroiesti village, Rabnita

Rând de plop pe malul Nistrului,
satul Ustia, Dubăsari
Row of poplars on the bank
of the Dniester, Ustia village,
Dubasari

Satul Stroiști, Râbnița
Stroiesti village, Rabnita

Satul Temeleuți, Călărași
Temeleuti village, Calarasi

Lacul din satul Troița Nouă, Anenii Noi

The lake in the village of Troita Noua, Anenii Noi

Roman Friptuleac

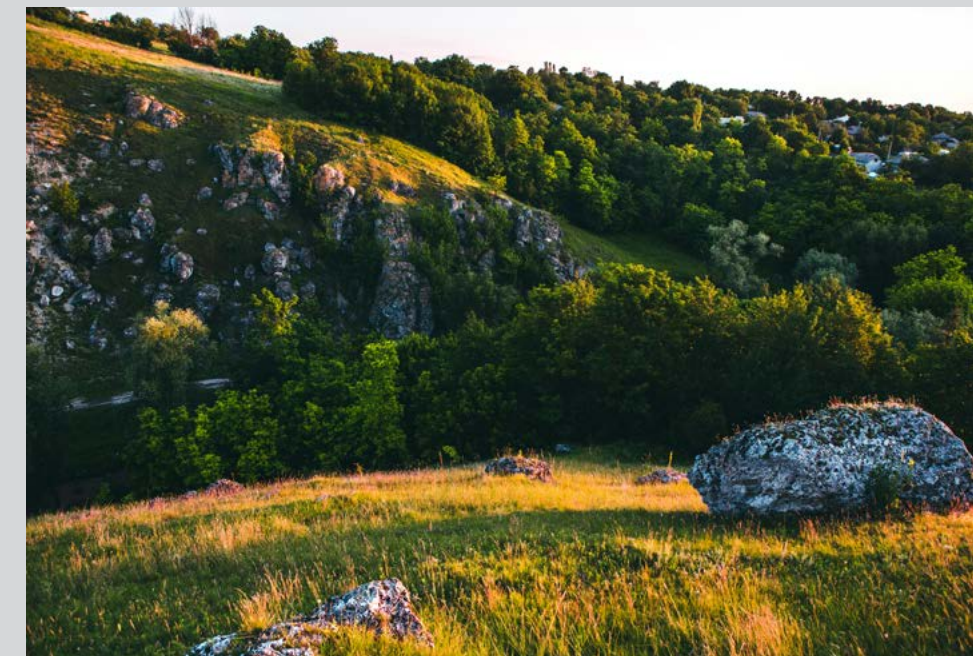
Fotograf de natură, reportaje și food

Cel care deschide publicului orizonturile țării sale prin fotografie inclusiv prin cartea „Amprentele Moldovei”

Nature, reportage and food photographer

The one who opens to the public the horizons of his country through photography, including the book "Imprints of Moldova"

[f roman.friptuleac](#)
[@ romanfriptuleac](#)

Vedere din satul Trinca, Edineț
View from the village of Trinca, Edinet

Insuccesul tratamentelor dentare din Italia și UK au adus-o în Moldova

THE FAILURE OF DENTAL TREATMENTS IN ITALY AND THE UK BROUGHT HER TO MOLDOVA

Paradoxal, dar cazul Silvanei Bonomo demonstrează că Republica Moldova poate oferi servicii de calitate, mult peste cele din țările cu potențial economic dezvoltat. După ce familia Silvanei a apelat la o clinică stomatologică din Italia, pe când ea avea doar 14 ani, s-a confruntat cu primul tratament nereușit. Peste trei ani, a mai dat o șansă medicilor de acolo, dar a urmat același rezultat. Silvana nu a renunțat. Stomatologii din Marea Britanie i-au promis că o pot ajuta. Însă, din nou, fără succes. La un moment dat, Silvana s-a resemnat cu gândul că niciodată nu va mai putea zâmbi așa cum a visat dintotdeauna. Dar asta a fost până a aflat întâmplător de clinica Smile Dent Team din Republica Moldova, unde a găsit soluția la toate problemele dentare cu care s-a confruntat în ultimii 30 de ani. Mai multe detalii despre experiența Silvanei la Smile Dent Team, află din interviul ce urmează.

It is a paradox, but the case of Silvana Bonomo shows that the Republic of Moldova can provide quality services, far beyond those in countries with developed economic potential. After Silvana's family went to a dental clinic in Italy, when she was only 14 years old, she faced the first unsuccessful treatment. Three years later, she gave the local doctors another chance, but the same result followed. Silvana did not give up. Dentists in the UK have promised to help her. But again, without success. At one point, Silvana resigned herself to the thought that she would never be able to smile as she had always dreamed. But that was until she found out about the Smile Dent Team clinic in the Republic of Moldova, where she found the solution to all dental problems she faced in the last 30 years. More details about Silvana's experience at Smile Dent Team can be found in the interview below.

„Am reușit să-mi văd visul devenit realitate. Astăzi am un zâmbet de vedetă! Simt că m-am născut din nou!”

„I managed to see my dream come true. Today, I have a star's smile! I feel like I was born again!”

Mă numesc **Silvana Bonomo**. M-am născut în Sardinia, dar, de mai bine de 20 de ani, locuiesc în Marea Britanie. De mică aveam probleme cu dinții, cei frontali au crescut în afara cavității bucale, fapt ce mă complexa mult. Nu mai zâmbeam deloc. Aveam și o ocluzie incorectă. Am purtat brackets de câteva ori, dar fără rezultate.

Ulterior, m-am mutat în Marea Britanie și am optat din nou pentru un tratament cu brackets acolo. Din păcate, nu m-au ajutat. Dinții erau la fel de dispersați, iar cei de jos au început să se miște și mai mult, fapt ce a dus la deformarea totală a ocluziei mele.

Anul trecut, am ajuns în Republica Moldova și imediat am efectuat primul tratament. Respectiv, mi s-a recomandat înlăturarea a 4 dinți frontali, inclusiv incisivii. Ulterior mi-au fost inserate două implanturi în locul lor. De asemenea, dinții de jos erau foarte strâmbi și am decis să încerc fațetele dentare. Astfel, am reușit să-mi văd visul devenit realitate – am obținut un zâmbet de vedetă.

M-am simțit minunat aici. Experiența a fost unică. Am venit cu speranțe mari în Republica Moldova sau poate chiar cu ultima speranță, întrucât, de când mă țin minte, mai tot timpul eram prin cabinetele stomatologice.

Fiecare tentativă în efectuarea unui tratament eficient și reușit eșua de la an la an. Deveneam tot mai disperată și deceționată.

Penultima încercare, înainte să ajung în Republica Moldova, a fost să mai cer două-trei planuri de tratament preventive. Toate trei, absolut toate, erau diferite. Fiecare medic stomatolog îmi dădea soluții variate... și asta m-a pus pe dubii.

Unul din ei îmi propusesese să-mi scot toți dinții și să efectuez un tratament de tip *All On 4*. Atât pe arcada superioară, cât și

My name is **Silvana Bonomo**. I was born in Sardinia, but have been living in the UK for over 20 years. As a child, I had problems with my teeth, the front ones grew out of the oral cavity, from which I earned a lot of insecurities. I wasn't smiling at all. I also had an incorrect occlusion. I've worn brackets a few times, but to no avail.

Later, I moved to the UK and opted for bracket treatment there again. Unfortunately, it didn't help me. The teeth were just as scattered, and the lower ones began to move even more, which led to a total deformation of my occlusion.

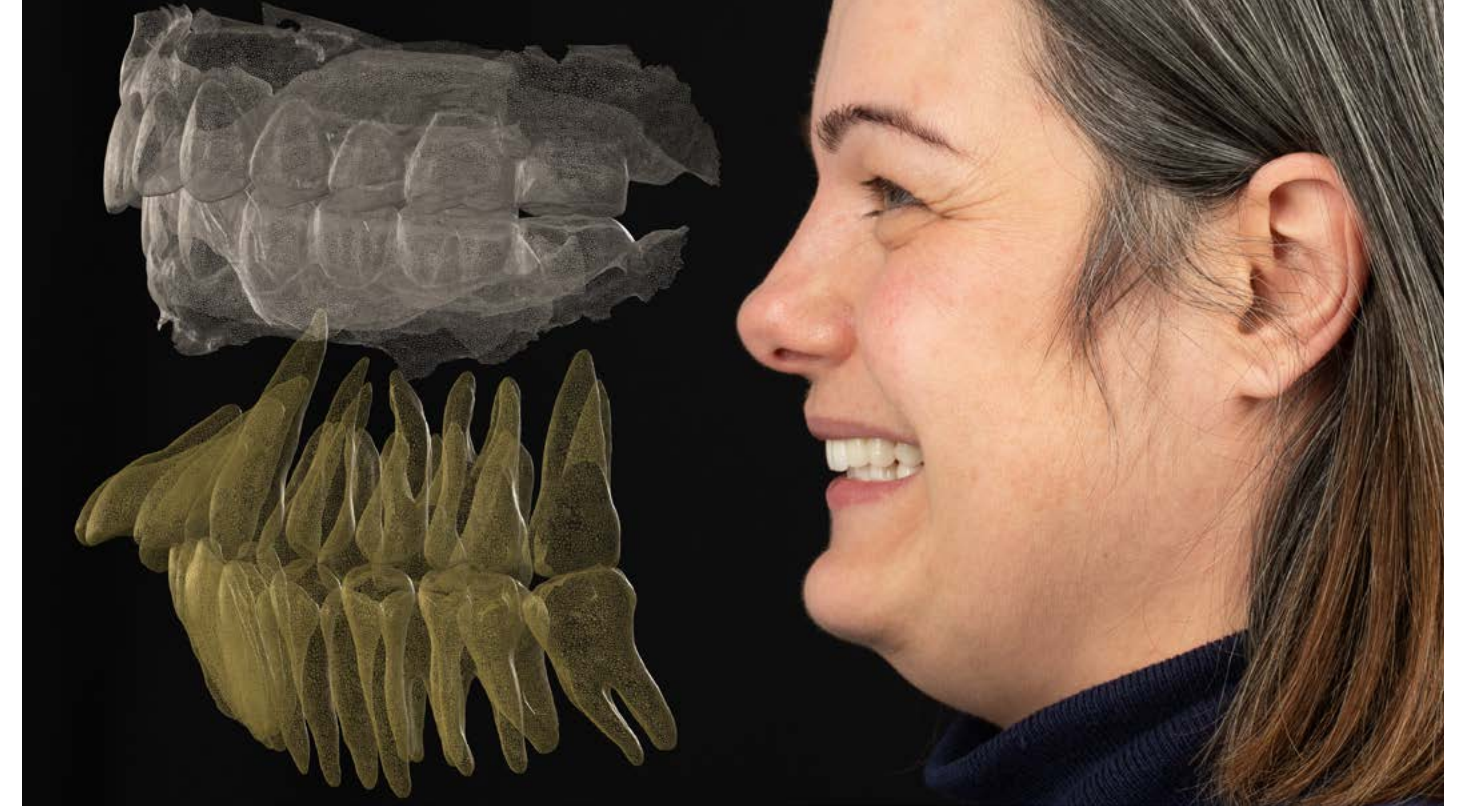
Last year, I arrived in the Republic of Moldova and immediately underwent my first treatment. Respectively, I was recommended to remove 4 front teeth, including the incisors. Later, two implants were inserted in their place. Also, the lower teeth were very crooked and I decided to try dental veneers. Thus, I managed to see my dream come true – I achieved a star's smile.

I felt wonderful here. The experience was unique. I came to the Republic of Moldova with high hopes or maybe even with the last hope, because, since I can remember, I was always in dental offices.

Each attempt of effective and successful treatment failed year after year. I became more and more desperate and disappointed.

The penultimate attempt, before arriving in the Republic of Moldova, was to request two or three more preventive treatment plans. All three, absolutely all, were different. Every dentist gave me different solutions... and that cast doubt on me.

One of them had proposed to me to remove all my teeth and perform an *All On 4* treatment. Both on the upper and lower

pe cea inferioară. Mi se părea absurd, întrucât aveam dinții mei sănătoși, aveam os etc. Altcineva mi-a spus că e nevoie din nou de brackets. Ceea ce am refuzat imediat, fără să mă gândesc prea mult. Cel de-al treilea tratament consta în scoaterea tuturor dinților de sus. Asta însemna că, practic, trebuia la fel să renunț la dinții mei sănătoși.

În Republica Moldova, însă, am „sacrificat” doar dinții frontali și am inserat doar două implanturi. Nimeni nu mi-a recomandat să ating dinții sănătoși. Ceea ce am dorit să fac aici, pentru a obține zâmbetul la care visam, era efectuarea tratamentului cu fațete dentare, iar doctorul meu s-a jucat foarte bine cu ele și a reușit să ajusteze ocluzia, cu care aveam atât de multe probleme.

Să spun că sunt fericită și satisfăcută e ca și cum nu aș spune nimic. Simt că m-am născut din nou. Reușesc să mănânc, să mesec fără probleme și fără frică.

Mulțumesc fiecărui membru al acestei echipe. Astăzi pot spune cu certitudine că sunt eu, Silvana, cea de altădată. Pot zâmbi și-mi pot trăi viața la maximum, iar asta datorită celor de la Smile Dent Team. ✍

arch. It seemed absurd to me, because I had healthy teeth, I had bone, and so on. Someone else told me I needed brackets again. Which I immediately refused, without thinking too much. The third treatment was to remove all the upper teeth. That meant I had to give up my healthy teeth.

In the Republic of Moldova, however, I “sacrificed” only the front teeth and inserted only two implants. No one recommended me to touch the healthy teeth. What I wanted to do here, in order to obtain the smile I was dreaming of, was to do the dental veneer treatment, and my doctor played very well with them and managed to adjust the occlusion, with which I had so many problems.

To say that I am happy and satisfied is like saying nothing. I feel like I was born again. I manage to eat, to chew without problems and without fear.

I am very grateful to every member of this team. Today I can say with certainty that it is me, Silvana, the one that changed. I can smile and live my life to the fullest, thanks to the Smile Dent Team. ✍

Asigură-te că diagnosticul tău este unul corect!

Alege Smile Dent Team și vei găsi soluții de tratament pentru fiecare necesitate, chiar și pentru cazurile complexe. Nu ezita să solicitezi o programare la Smile Dent Team.

Make sure your diagnosis is correct!

Choose Smile Dent Team and you will find treatment solutions for every need, even for complex cases. Don't hesitate to request an appointment at Smile Dent Team.

Or. Chișinău, str. Ismail, 88
+373 22 881 414

Or. Iași, str. Arcu, 18
+403 32 402 505

Or. București,
str. Giacomo Puccini 8a
+403 14 337 004

Aesthetic laser center Hespera

SECRETUL FRUMUSEȚII TALE

Echilibrul interior este și rezultatul grijii față de exterior, atât ca aspect, cât și sănătate. Află detalii despre tehnologiile moderne și procedurile non-invazive de ultimă generație din centrul Hespera, prin intermediul celor care le cunosc cel mai bine – specialiștii cosmetologi.

Tatiana Bozian

cosmetolog și specialist endermologie

În centrul HESPERA poți să remodelezi corpul fără proceduri invazive și fără chirurgie. Acest rezultat poate fi obținut într-un mod foarte plăcut prin endermologie – o metodă eficientă de remodelare corporală, facială și de reducere a celulitei.

LPG Cellu M6 Alliance MEDICAL este un tratament modern, non-invaziv și extrem de eficient în combaterea celulitei, indiferent de gradul acesteia. Modelează corpul și reduce volumul mobilizând diferite țesuturi în acțiunea de eliminare a grăsimilor și toxinelor. Datorită costumului special, nu există riscul de a se sparge vasele capilare și nu produce vânătăi.

Vrei să ai rezultate maxime? Alege o metodă sigură – LPG Cellu M6 Alliance MEDICAL. Studiile confirmă că este aparatul cu cele mai bune rezultate chiar și pentru celulita fibroasă. LPG este lider mondial, folosește tehnologie cu brevet exclusiv.

Cristina Reabo

cosmetolog, specialist epilare cu laser

Una dintre cele mai solicitate proceduri în centrul medical Hespera este epilarea definitivă cu laser. Epilarea cu laser este o procedură de îndepărtarea a firelor de păr, sigură și confortabilă, potrivită pentru toate tipurile de piele, inclusiv pentru persoanele care au pielea sensibilă. Lumenis LightSheer DESIRE este un aparat de top la nivel mondial. Acesta acționează la nivelul pigmentului din rădăcina de păr – foliculul de păr absoarbe lumina, iar căldura arde practic firul înainte ca acesta să crească. Majoritatea pacienților obțin un rezultat definitiv după 6-7 ședințe. Avantajele acestei tehnologii sunt siguranța procedurii, efectul garantat și comoditatea tratamentului. Uită de fire crescute sub piele și vizite dureroase la sugaring sau ceară.

Irina Colomieț

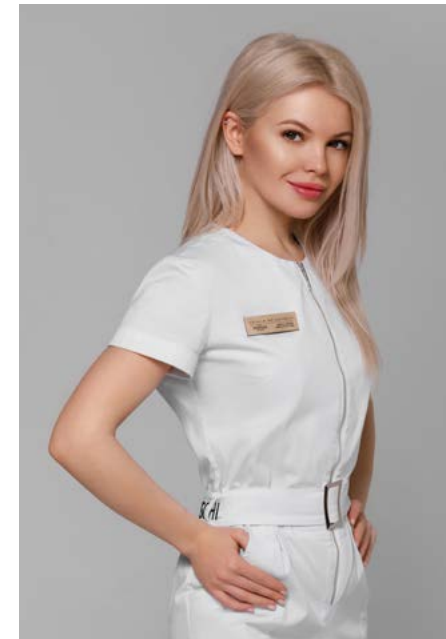
cosmetolog

Curățarea feței este primul pas către o piele sănătoasă și îngrijită. Procedura poate fi mecanică, ultrasonică și atraumatică. Esența acestei proceduri este de a curăța pielea de celulele moarte, comedoanele și impuritățile din pori. Astfel, nu numai că îmbunătățim aspectul pielii, dar creștem penetrarea și eficacitatea tuturor componentelor pe care pacientul le folosește în îngrijirea la domiciliu.

La curățarea mecanică a feței, este foarte importantă etapa de pregătire a pielii, care include curățarea, înmuierea epidermei, îndepărtarea celulelor moarte și încălzirea cu preparate pe bază de camfor și alcool izopropilic.

Deseori, în timpul procedurii folosim peeling-ul, care, la rândul său, stimulează pielea, o întinerește și lucrează cu pigmentarea. Protocolul procedurii și toate preparatele sunt selectate individual pe

baza caracteristicilor pielii și a sezonului. Recomand efectuarea acestei proceduri cel puțin o dată pe lună împreună cu îngrijirea la domiciliu. Frecventând procedurile de curățare la centrul medical Hespera, nu doar îți cureți fața, ci o schimbi din interior, pielea ta devenind netedă, strălucitoare și, cel mai important, sănătoasă.

Natalia Meleşinschi

medic cosmetolog, specialist platforma M22

Centrul medical Hespera îți oferă cea mai sigură și eficientă metodă pentru rejuvenarea celei mai delicate zone – zona intimă. La fel ca și celelalte părți ale corpului, aceasta este supusă schimbărilor de vârstă – piele flască, hiperpigmentare.

Deseori, aceste schimbări duc la un disconfort psihologic. Laserul fracționat ResurFX, de la compania Lumenis, lider mondial în soluționarea minim invazivă a problemelor estetice, va oferi rezultate rapide și sigure. Principiul de acțiune este în formarea microcoloanelor termale, în regiunea căroră va avea loc restructurarea colagenului propriu și sinteza de colagen și elastină nouă, care va oferi tonus și elasticitate pielii. Cu o perioadă minimă de reabilitare – 10 zile, ai nevoie doar de 2-3 proceduri pentru a te bucura de o piele catifelată și culoare uniformă.

Olesea Ciorici

medic dermatolog, specialist mezoterapie

Medicii centrului nostru vor rezolva probleme precum uscăciunea, culoarea ternă, pigmentarea, rozaceea, porii dilatați, petele post-acneice stagnante, ridurile, pierderea elasticității și a tonusului pielii.

Pregătește pielea pentru vară, deoarece razele soarelui distrug acidul hialuronic, fapt care duce la deshidratare și declanșează procesul de îmbătrânire. Pentru a preveni aceste procese, recomandăm procedura de biorevitalizare – injecție intradermică de acid hialuronic îmbogățită cu vitamine și aminoacizi. Ca rezultat, tonul, culoarea, elasticitatea pielii și ovalul feței sunt îmbunătățite, ridurile sunt netezite, porii sunt îngustați.

De asemenea, se recomandă biorevitalizarea după plajă și pentru pregătirea pielii pentru intervenții chirurgicale în vederea favorizării reabilitării și obținerii unor rezultate mai bune.

Procedura hidratează pielea din interior; reface matricea intercelulară a dermei, stimulează proliferarea fibroblastelor; oferă protecție antioxidantă, are acțiune antiinflamatoare.

Numărul de proceduri și alegerea medicamentului depind de problemă și sunt prescrise individual de medicii noștri.

De asemenea, efectuăm corectarea cutoilor pielii prin umplere, restabilim pierderea de volum, soluționăm problemele de hiperhidroză (transpirație excesivă).

Diana Eftodii

medic dermatolog-oncolog

Alunițe, papiloame sau veruci – astfel numesc pacienții formațiunile de pe piele care le provoacă disconfort. În realitate, diversitatea formațiunilor cutanate e mult mai mare și doar medicul dermatolog-oncolog poate identifica dacă aveți nevi pigmentați, cheratoză seboreică, papiloame, condiloame, veruci plane, cheratoză actinică, veruci plantare, angioame sau altele. Unele formațiuni cutanate trebuie înlăturate pentru: a preveni multiplicarea și mărirea în volum a lor; a preveni traumatizarea cu hainele sau bijuteriile, inflamarea și infectarea lor; a preveni răspândirea pe zone de piele neafectată, de exemplu în cazul papilomelor; a avea o piele sănătoasă cu aspect îngrijit. În centrul medical Hespera medicul dermatolog-oncolog efectuează înlăturarea formațiunilor cutanate printr-o metodă sigură și rapidă, numită electrocauterizare. Astfel vă puteți izbăvi de formațiunile inestetice într-o singură ședință, fără durere, fără sângerare, cu regenerare rapidă. ✍

EST. 2013

HESPERA

ESTETIC LASER CENTER

+373 79 90 60 03
Str. N. Testimiteanu 23/1

ÎNFLORIND CULOAREA
PRIN FIRE DE NEAM

DOINA PITUŞCAN

BLOSSOMING THE COLOUR
THROUGH THE THREADS OF NATION

I-am lansat invitația acestui interviu pentru a inspira tinerii să-și urmeze visul până în pânzele albe. Doina studiază ilustrație și animație la Universitatea Metropolitană din Londra, iar prin creațiile sale a obținut o colaborare cu o agenție londoneză. Prima idee te-ar duce la ilustrații urbane și tehnologizate – doar că inima sa doinește în cel mai frumos grai moldovenesc și îl așterne pe coli albe în limba pe care o simte întregul glob – arta.

I invited her to this interview to inspire young people to follow their dream to the bitter end. Doina is studying illustration and animation at the Metropolitan University of London, and through her creations she has obtained a collaboration with a London agency. The first idea would lead you to urban and technological illustrations – only her heart beats in the most beautiful Moldovan language and lays it on white sheets in the language that the whole globe feels – art.

Doina, ce înfățișează cea mai recentă ilustrație pe care ai pictat-o?

De ceva timp, am vrut să creez un „zine” despre Moldova și bogățiile ei. Începând cu bogăția culturală și până la locurile de interes. Acum cred că sunt pregătită să îl fac și încet a început procesul. Însă nu e așa ușor de făcut, fiindcă sunt prea multe lucruri care vreau să le includ. Păcat ar fi să-mi scape ceva din vedere. Vreau să fie plin de culori. Să sclipească ochii când îl răsfoiești.

Cu acest vis mergi la pas în ultima perioadă?

Visul meu de totdeauna a fost să ilustrez o serie de cărți pentru copii. Din acest motiv am și ales să merg la Facultatea de Ilustrație și Animație. Cred că voi înflori într-un astfel de proiect.

Ce stări, emoții, gânduri te inspiră cel mai mult să revii în fața paletei și colii albe pentru o nouă creație? Sau a devenit un exercițiu și inspirația vine când îi deschizi ușa?

Aș vrea să pot deschide ușa muzei și ea, ascultătoare, să vină. Adesea se întâmplă că stau ore în șir cu foia albă în fața mea și tot nimic nu apare. Dar am învățat să accept asta. Desenez chiar și când „nu îmi iese”. Am învățat să nu mă supăr pe astfel de zile. Nu este posibil să creezi ceva genial la pocnitul degetelor. Dacă azi a fost o zi mai grea, fii sigur că mâine o idee va bate la ușă. Și când asta se întâmplă, *oh boy*, poți uita de somn.

Peste 1 an, peste 10, peste 20, peste 30 – te vezi tot artist vizual? În ce direcții ai vrea să te dezvolți?

Comunicarea vizuală va avea mereu un loc special în inima mea. Chiar dacă soarta o să-mi aleagă o altă cale în viață, voi continua să ilustrez pentru suflet. Acum mă simt norocoasă că pot să fac ceva ce-mi place, asigurându-mi traiul. În 5-10 ani sper că mă voi specializa în ilustrarea cărților pentru copii. Astfel, vreau tot mai mult să investesc timpul în domeniul animației. Ea necesită multă motivație, dragoste și răbdare. Anume animația tradițională mă inspiră.

Să ne întoarcem în timp... în ce context ai decis să mergi la Londra pentru a studia ilustrație și animație și care era traiectoria pe care ți-o conturai atunci?

Pe atunci eu știam că îmi place să desenez, încă nu realizam că ceea ce făceam este ca atare ilustrare. Ocazional experimentam cu animația. Știam că vreau să învăț arta profesional, dar nu știam unde să merg. Am găsit facultatea Ilustrație și Animație la Universitatea Metropolitană și am luat-o ca un semn. Am

Doina, what does the latest illustration you painted depict?

For some time, I wanted to create a "zine" about Moldova and its riches. Starting with cultural riches to places of interest. Now, I think I'm ready to do it and the process has slowly begun. But it's not so easy to do, because there are too many things I want to include. It would be a shame to lose sight of something. I want it to be colorful, so that people's eyes will twinkle as they flip through it.

Have you been following this dream lately?

My dream has always been to illustrate a series of children's books. For this reason, I chose to go to the Faculty of Illustration and Animation. I think I will blossom in such type of project.

What moods, emotions, thoughts inspire you the most to come back in front of the palette and white sheet for a new creation? Or has it become an exercise and inspiration comes when you open the door?

I wish I could open the door to the muse and she would obediently come in. It often happens that I sit for hours with the blank sheet in front of me and still nothing appears. But I've learned to accept that. I draw even when "it doesn't pop out". I've learned not to get upset on days like that. It's not possible to create something brilliant at the snap of your fingers. If today was a harder day, rest assured that tomorrow an idea will be knocking on your door. And when that happens, *oh boy*, you can forget about sleep.

In 1 year, in 10, in 20, in 30 - do you still see yourself as a visual artist? In what directions would you like to develop?

Visual communication will always have a special place in my heart. Even if fate chooses another path in life, I will continue to illustrate for my soul. Right now, I feel lucky to be able to do something I love while making a living. In 5-10 years, I hope to specialize in illustrating children's books. Thus, I want to invest more and more of my time in animation. It requires a lot of motivation, love and patience. Traditional animation inspires me the most.

Let's go back in time... In what context did you decide to go to London to study illustration and animation and what was the trajectory you were outlining at the time?

At the time I knew I liked to draw; I didn't yet realize that what I

decis să depun actele. Am fost acceptată fără interviu, pe baza portofoliului.

Aveam multă anxietate la început, chiar și sindromul impostorului. Dar profesorii și colegii m-au primit cu susținere. În primul an am înțeles că sunt bună la ce fac și că nivelul meu de engleză e mult mai bun decât consideram. În primul an de studii am primit premiul pentru cel mai bun portofoliu din tot blocul de Arte al Universității. Acești trei ani de studii au fost unii din cei mai frumoși în viața mea. Am descoperit un car de informație nouă utilă. M-am descoperit și pe mine. Am găsit scopul vieții.

Dacă ar fi să apeleze după un sfat tineri din Moldova care își doresc să facă arte, le-ai recomanda să-ți urmeze calea?

Da! Arta ne face mai buni. Ne învață să prețuim micile detalii, cum ar fi culorile unei flori. Ne învață să vedem frumosul, să fim mai sensibili. Pe mine m-a învățat să fiu deschisă noilor încercări. Mă bucură faptul că treptat în Moldova începe să fie tot mai apreciată arta.

Ce îți cheamă totuși emoțiile spre pământul natal? Care a fost primul motiv tradițional ce s-a regăsit în creațiile tale și de ce tradiția și identitatea Moldovei persistă în arta ta?

was doing was as such - illustration. Occasionally, I experimented with animation. I knew I wanted to learn art professionally, but I didn't know where to go. I found the Illustration and Animation faculty at Metropolitan University and took it as a sign. I decided to apply. I was accepted without an interview, based on my portfolio.

I had a lot of anxiety at first, even the imposter syndrome. But my teachers and colleagues welcomed me with support. In the first year I understood that I was good at what I did and that my level of English was much better than I thought. In my first year I got the award for the best portfolio in the whole Arts block of the University. Those three years of study were some of the best years of my life. I discovered a whole load of new useful information. I also discovered myself. I found my life's purpose.

If young people from Moldova who want to do arts would ask you for advice, would you recommend them to follow your path?

Yes! Art makes us better. It teaches us to appreciate the little details, like the colours of a flower. It teaches us to see the beauty, to be more sensitive. It taught me to be open to new challenges. I'm glad that gradually, in Moldova, art is becoming more appreciated.

What is it, though, that calls your emotions to your homeland? What was the first traditional motif to be found in your creations and why does the tradition and identity of Moldova persist in your art?

The first traditional motif I illustrated was "ia" (an item of Moldova's national costume that shows the nation's culture and

Primul motiv tradițional care l-am ilustrat a fost ia. Mi-a plăcut să învăț despre simbolistică, stilurile și tipuri de ie. Inspirată de cele găsite, am ilustrat-o pentru prima dată.

Chiar și la Universitate, pentru orice proiect nou care mi se prezintă, găsesc o modalitate de a include măcar un motiv moldovenesc în rezultatul final. Vreau să le arăt colegiilor, profesoriilor și examinatorilor externi cât de frumoasă poate fi Moldova. Profesorii mereu au încurajat acest lucru. Kieron, profesorul meu de „Narrative” spune că impulsul artistic trebuie să pornească acolo unde începi tu ca persoană. Niciodată să nu uiți de unde pornești și cine ești.

Am impresia că, pentru tine contează mult să transmiți bucurie prin artă, să încânți... Am dreptate?

Sunt bucuroasă că ai prins acest mesaj. Arta e o modalitate de evadare, cred că aici trebuie să fie totul încântător, frumos, simpatic. Să danseze inima când le privești. Să vrei să zâmbești.

De unde vine pentru tine bucuria de a crea?

Bunicul a fost persoana care mi-a explicat ce este să fii artist. Mă țin minte în atelierul lui și mă uimea cum poate fi un om atât de talentat în desen. De fiecare dată când merg în vizită discutăm despre artă, despre succese și ce nou am învățat, la care el îmi dă sfaturi și mă încurajează. Când creează ceva nou, nu are răbdare să-mi arate și să explice cum a făcut-o. Acasă, copil fiind, eu

traditions). I loved learning about symbolism, styles and types of "ia". Inspired by what I found, I illustrated it for the first time.

Even at the University, for any new project that is presented to me, I find a way to include at least one Moldovan motif in the final result. I want to show to my colleagues, teachers and external examiners how beautiful Moldova can be. Teachers have always encouraged this. Kieron, my "Narrative" teacher, says that the artistic impulse has to start where you start as a person. Never forget where you started and who you are.

I get the impression that it's important to you to convey joy through art, to delight... Am I right?

I'm glad you caught this message. Art is a way of escape, I think everything here should be charming, beautiful, sympathetic, so that your heart will dance when you look at it. So that you'll want to smile.

Where does the joy of creating come from for you?

My grandfather was the person who explained to me what it is to be an artist. I remember standing in his studio and being amazed at how a man could be so talented at drawing. Every time I visit, we talk about art, successes and what new things I've learned, to which he gives me advice and encouragement. When he creates something new, he has no patience to show me and explain how he did it. At home, as a child, I used to try to make little drawings,

încercam să fac mici desene, cred că primele au fost cele cu soarele în colțul paginii și fete cu cercei cireșe. Mama m-a încurajat de când mă țin minte. Îmi cumpăra tot felul de materiale de arte. Bunica și acum păstrează toate felicitările care i le făceam la sărbători. Acum soțul meu îmi este susținere. Bucuria de a crea vine din rădăcină și trece spre ramuri.

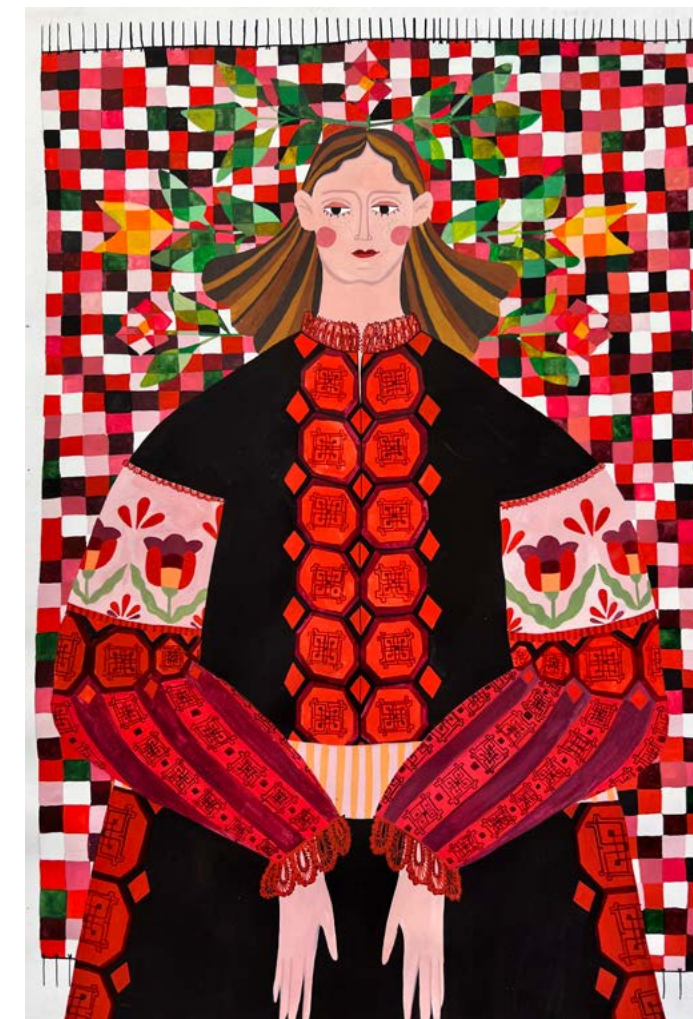
Ce culori îți place cel mai mult să combini?

Îmi plac culorile. Îmi place să experimentez cu ele. Prin culorile vibrante vreau să redau o stare de bine, căldură. Folosesc toată paleta de culori când lucrezi la o ilustrare. De ce nu? Dar, totuși, dacă e să aleg o culoare favorită, ar fi galben... sau roșu.

Ce păreri îți expun colegii tăi din Londra, profesorii și publicul tău din străinătate cu referire la alegerea ta artistică?

Am observat că în Londra, publicul mai mult alege metoda digitală în locul ilustrării tradiționale pe foaie. Dar eu mereu m-am tras spre metodele tradiționale ale ilustrației și animației.

Un lucru important care l-am învățat este să fii flexibilă și ascultătoare la nevoile clienților. Asta au remarcat și profesorii mei. Astfel am început să lucrez și digital.

I think the first ones were of the sun in the corner of the page and girls with cherry earrings. My mother encouraged me for as long as I can remember. She used to buy me all kinds of art supplies. My grandmother even now keeps all the cards I used to make her for the holidays. Now my husband is my support. The joy of creating comes from the root and goes to the branches.

What colours do you like to combine most?

I like the colours. I like to experiment with them. With vibrant colours I want to create a feeling of well-being, warmth. I use the whole colour palette when working on an illustration. Why not? But still, if I have to pick a favourite colour, it would be yellow... or red.

What do your colleagues in London, your teachers and your audiences abroad think of your artistic choice?

I've noticed that in London, the public is choosing the digital method over traditional sheet illustration. But I've always gravitated towards the traditional methods of illustration and animation.

One important thing I've learned is to be flexible and responsive to clients' needs. That's what my teachers noticed. That's how I started working digitally.

„IMPULSUL ARTISTIC
TREBUIE SĂ PORNEASCĂ
ACOLO UNDE ÎNCEPI TU
CA PERSOANĂ”

THE ARTISTIC IMPULSE
HAS TO START **WHERE**
YOU START AS A
PERSON

Creație presupune și documentare, și cercetare, și cunoaștere a sinelui, și cultură generală, și sensibilitate... și lista continuă. Ce contează cel mai mult pentru tine să ai, să fii ca să obții rezultatele dorite în ceea ce crezi?

Cercetarea e foarte importantă la începutul oricărui proiect. Trebuie să știi exact ce și pentru cine crezi. Prima etapă a unei ilustrații este cercetarea și notarea ideilor. Cred că dacă ai făcut cercetarea necesară e imposibil să nu ai idei. Apoi urmează multe încercări și greșeli, fără care nu poți crește.

Când știi că am înțeles contextul bine, îmi place să aplic simboluri și metafore în lucrări. De aia, cultura generală la fel e importantă.

Simți conturarea unei identități unice?

Da și continuă să se schimbe în funcție de creșterea abilităților mele.

Doina, ești împlinită?

Împlinită. ✍️

Creation also requires documentation, research, self-knowledge, general knowledge and sensitivity... and the list goes on. What matters most for you to have, to know in order to get the results you want in what you create?

Research is very important at the beginning of any project. I need to know exactly what and for whom I am creating. The first stage of an illustration is researching and jotting down ideas. I think if you've done the necessary research, it's impossible not to have ideas. Then comes a lot of trials and errors, without which you can't grow.

When I know I have the context right, I like to apply symbols and metaphors in my work. That's why general knowledge is also important.

Do you feel a unique identity emerging?

Yes, and continues to change as my skills grow.

Doina, are you fulfilled?

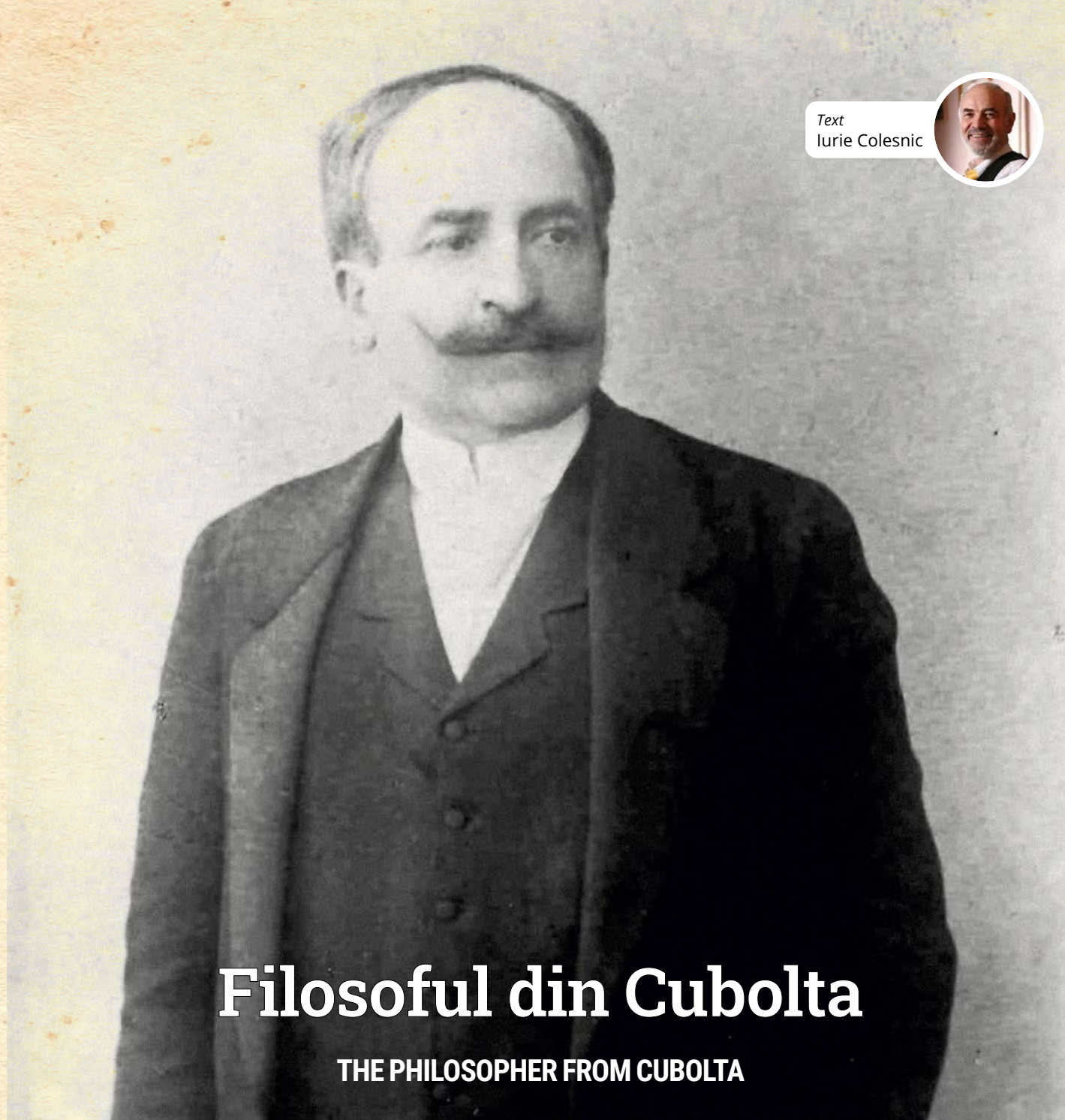
Quite fulfilled. ✍️

CHIȘINĂU-LISABONA

CALL CENTER: +373 22 830-830
WWW.AIRMOLDOVA.MD

AIRMOLDOVA

Text
Lurie Colesnic

Filosoful din Cubolta

THE PHILOSOPHER FROM CUBOLTA

Multe sate basarabene se pot mândri că din mahalalele strâmte ori din curțile boierești au pornit în lume vlăstari viguroși care au înveșnicit numele în cartea conștiinței umane. Cubolta din județul Soroca își are fiii săi cu care se va putea mândri oricând și oriunde: primul în acea listă stă scris numele lui Pavel Leonard, care figurează în marile enciclopedii ale lumii ca un filosof valoros.

Many Bessarabian villages can be proud that from the narrow neighborhoods or from the noblemen courts, vigorous offspring have sprung up in the world, who have made their name in the book of human conscience. Cubolta from Soroca county has its sons with whom it will be able to be proud anytime and anywhere: the first on that list is written the name of Pavel Leonard, who appears in the great encyclopedias of the world as a valuable philosopher.

F iul lui Ștefan Leonard (1800-1864) și al Ecaterinei I. Brozovschi (1816-1896) – „... părinții Anei N. Kișinski, ai lui Pavel (1837-1891), căsătorit cu Anastasia Șt. Vucetici Belețki (1859-1927) (Fiica lor, Ecaterina, s-a măritat cu Grigore Visarion Komarov, ajutor de secretar de stat la Consiliul de Stat, fiul fondatorului gazetei „Svet” și al Ecaterinei Gr. Danilevski, fata cunoscutului scriitor. Tatăl Anastasiei Léonard, Ștefan Vucetici-Belețki (†1881), mare negustor la Odessa, de origine slavă din Triest, supus austriac, a fost căsătorit cu Larisa Nic. Sinelnicov. Arhiva Léonard (Cubolta).” (Gheorghe Bezviconi *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru* (București, 1943, vol. II, pag. 128-129).

Pantelimon Halippa, un alt cuboltean de mare faimă, scrie despre originea acestei familii: „Pavel Ștefan Leonard... se trage din cunoscutul în Basarabia neam al Leonarzilor, care are originea în Veneția, unde purta numele de Leonard. În secolul al XV-lea și al XVI-lea aceștia erau amatori bogăți, care aveau corăbiile lor și făceau comerț în toată Marea Mediterană. În secolul al XVII-lea, o ramură a Leonarzilor s-a așezat la Constantinople, în vestita mahala a Fanarului.

În Moldova Leonarzii au venit în anii 40 ai secolului al XVIII-lea....” (*Viața Basarabiei*, nr. 5, 1932)

Leonarzii, poposiți pe acest pământ, l-au acceptat drept pământ sfânt pentru ei. Aici și-au îngropat morții, aici au ctitorit biserici.

La Cubolta și astăzi se înalță una dintre cele mai frumoase biserici din Moldova, biserica *Sfintei Elisabeta*, zidită în memoria fiicei lui Ștefan Leonard, Elizaveta, stinsă prematur și al cărei mormânt se află și azi în preajma locașului pentru care drept model a servit biserica *Sfântului Andrei* din Kiev.

Printre scrierile lui Pavel Leonard am descoperit o „tabletă” care mi s-a părut a fi un rezumat poetic asupra cursului unei vieți omenești, un fel de compendiu filozofic care nu e decât credo al eroului nostru: „Începeți să lucrați dis-de-diminează... din această primă clipă a zilei, pentru ca în ultima clipă să nu fie prea târziu! Dimineța este începutul tuturor posibilităților, tuturor speranțelor.”

Pavel Ștefan Leonard s-a născut la 1837, într-o dimineță a culturii basarabene. Împreună cu Petre Leonard și cu frații Casso au fost moștenitorii spirituali ai unui vechi cărturar basarabean – Alecu Leonard, fost mareșal al nobilimii din ținutul Iași, fiind membrii primei grupări moldovenești cu pronunțate aspirații naționale.

Și-a făcut studiile la Odessa, a locuit mai mulți ani la Petersburg, dar gândurile mereu i-au fost la mica sa Patrie – Basarabia.

A înființat școli și asista personal la examenele școlare, veghind ca nivelul predării în școli să fie satisfăcător.

Folosindu-se de relațiile sale în cercurile guvernamentale, a înlesnit construirea liniei ferate Ocnita – Slobodca, deschizând toate posibilitățile pentru ca locuitorii din nordul provinciei să aibă legătură directă cu Odessa.

S on of Stefan Leonard (1800-1864) and Ecaterina I. Brozovschi (1816-1896) – „... parents of Ana N. Kishinski, of Pavel (1837-1891), married to Anastasia St. Vucetici Beletski (1859-1927) (Their daughter, Ecaterina, married Grigore Visarion Komarov, assistant secretary of state at the Council of State, son of the founder of the newspaper “Svet” and Ecaterina Gr. Danilevsky, daughter of the well-known writer. Father of Anastasia Leonard, Ștefan Vucetici-Belețki (†1881), a great merchant in Odessa, of Slavic origin from Trieste, an Austrian subject, was married to Larisa Nic. Sinelnicov. Léonard Archive (Cubolta).” (Gheorghe Bezviconi *Moldavian nobility between Prut and Dniester* (Bucharest, 1943, vol. II, pages 128-129).

Pantelimon Halippa, another well-known Cubolta offspring, writes about the origin of this family: “Pavel Ștefan Leonard... descends from the well-known Leonard family in Bessarabia, who originated in Venice, where they were named Leonard. In the 15th and 16th centuries, they were rich amateurs who had their own ships and traded throughout the Mediterranean Sea. In the 17th century, a branch of the Leonards settled in Constantinople, in the famous Phanar neighborhood.

The Leonards came to Moldova in the 40’s of the 18th century....” (*Life of Bessarabia*, No. 5, 1932)

The Leonards, who settled on this earth, accepted it as holy ground for them. Here they buried their deceased, here they founded churches.

Cubolta still has one of the most beautiful churches in Moldova today, the church of *St. Elizabeth*, built in memory of Ștefan Leonard’s daughter, Elizabeth, prematurely deceased and whose grave is still near the saint place for which the church of *St. Andrew* from Kyiv served as a model.

Among Pavel Leonard’s writings, I discovered a “tablet” that seemed to me to be a poetic summary of the course of a human life, a kind of philosophical compendium that is only the credo of our hero: “Start working early in the morning... from this first moment of the day, so that in the last moment it is not too late! Morning is the beginning of all possibilities, all hopes.”

Pavel Ștefan Leonard was born in 1837, in a morning of Bessarabian culture. Together with Petre Leonard and the Casso brothers, they were the spiritual heirs of an old Bessarabian scholar – Alecu Leonard, former marshal of the nobility from Iași, being members of the first Moldovan group with pronounced national aspirations.

He studied in Odessa, lived in Petersburg for many years, but his thoughts were always on his little homeland – Bessarabia.

He set up schools and personally attended school exams, ensuring that the level of teaching in schools was satisfactory.

Using his relations in government circles, he facilitated the construction of Ocnita-Slobodca railway, opening up all possibilities for the inhabitants of the northern province to have a direct connection with Odessa.

**Anastasia Leonard,
născută Vucetici (fotografiată
la Petersburg, 1912)**

**Anastasia Leonard,
born Vucetici (photographed
in Petersburg, 1912)**

**Ecaterina Leonard,
căsătorită Komarov**

**Ecaterina Leonard,
married to Komarov**

Și totuși, problema cea mare o vedea ascunsă în structura Zemstvelor și în situația țăranilor, îndeosebi a țăranilor basarabeni.

Majoritatea lucrărilor publicate au fost scrise la Cubolta, grație faptului că aici era adunată o bibliotecă foarte mare cu cărți din diferite domenii: istorie, economie, filozofie, agricultură. Folosind, indirect, o relatare a aceluiași Bezviconi, intitulată „Curtii boierești”, confirmăm cele spuse mai sus: „În fundul palatului, o bibliotecă din cele mai bogate dovedește cultura aleasă a stăpânilor, care s-au folosit de această enormă literatură, adusă din țări îndepărtate. Iată câteva cărți vechi care serveau pentru învățătura străbunilor, la Iași. Aici găsim manuale românești și grecești, dar și ruse, germane și franceze. Ceea ce ne oprește, însă, în special privirea, este un teanc de mai multe opere scrise de stăpânul palatului, Pavel Leonard, care le-a publicat la Lipsca, Petersburg, Paris, Viena, Odessa și în alte centre europene.” (*Profiluri de ieri și de azi*, Chișinău, 1992, pag. 86).

La vârsta de 29 de ani, tipărește la Lipsca, o lucrare de 48 de pagini intitulată sugestiv: „*Despre ameliorarea vieții țăranilor în Basarabia*”, studiu ce a stârnit discuții, trezind atenția publicului cointeresat.

A urmat lucrarea „*Câteva cuvinte cu privire la Zemstva în general și cea a Basarabiei îndeosebi*”, editată în 1871 la Odessa. În 1874 tipărește o lucrare voluminoasă – „*Schițe din viața Europei din ultimii 20 de ani*”. Pan. Halippa, care a consultat numai prima parte a acestei monografii, menționa că avea 728 de pagini și era scrisă în limba rusă. Reținem acest moment, deoarece Pavel Leonard în 1864 tipărește, la Petersburg, lucrarea „*Reflexions sur un Grand Regne et sur le catholicisme*”, 58 de pagini scrise în franceză. Este o carte polemică și filozofică. Creștin ortodox, el se aventurează să ia în discuție problemele catolicismului.

And yet, he saw the biggest problem hidden in the structure of the Zemstva and in the situation of the peasants, especially the Bessarabian peasants.

Most of the published works were written at Cubolta, thanks to the fact that a very large library with books from different fields was gathered here: history, economics, philosophy, agriculture. Using, indirectly, a story by the same Bezviconi, entitled “Noblemen Courts”, we confirm the above: “In the most back part of the palace, a rich library proves the distinct culture of the masters, who used this enormous literature brought from distant lands. Here are some old books that were used to teach the ancestors, in Iasi. Here we find Romanian and Greek textbooks, but also Russian, German and French. However, what draws our attention, in particular, is a stack of several works written by the palace master, Pavel Leonard, which he published in Leipzig, Petersburg, Paris, Vienna, Odessa and other European centers.” (*Profiles of yesterday and today*, Chisinau, 1992, page 86).

At the age of 29, he prints in Lipsca, a 48-page work suggestively entitled: “*On improving the lives of peasants in Bessarabia*”, a study that sparked discussions, arousing the attention of the interested public.

The work “*A few words about Zemstva in general and that of Bessarabia in particular*”, followed, published in 1871 in Odessa. In 1874 he printed a voluminous work – “*Sketches of European life over the last 20 years*”. Pan Halippa, who consulted only the first part of this monograph, stated that it was 728 pages long and was written in Russian. We keep in mind this moment, because in 1864 Pavel Leonard printed the work in Petersburg “*Reflexions sur un Grand Regne et sur le catholicisme*”, 58 pages written in French. It is a polemical and philosophical book. An Orthodox Christian, he ventures to discuss the problems of Catholicism.

Debutul pe tărâmul dezbaterilor sociale și-l face în lucrarea „*Călătoria prin Europa a renumitului principiu al naționalității*” (Leipzig, 1867). Tânărul autor își prefațează astfel studiul: „Din motive ce nu au depins de autor, această plachetă, scrisă în martie anul trecut, iese de sub tipar aproape peste un an.”

Scrisă într-un ton și manieră polemică, cu o pronunțată doză de ironie, ea poate fi citită și citată și astăzi aproape fără comentarii. Răzbate din acele rânduri o respirație profund volteriană. Citești și nici nu-ți închipui că acest studiu pur european a fost scris cu un secol și ceva în urmă în satul Cubolta din ținutul Sorociei, de un moșier basarabean, Pavel Leonard.

În finalul cărții autorul găsește de cuviință să ne întoarcă pe plaiurile lui natale, în Basarabia. Motivul acestei retrospectivii e ascuns într-o învinuire, în veșnica culpă a tuturor basarabenilor din toate timpurile și din toate regimurile – *separatism*:

„Unul dintre corespondenții ziarului *Moscovschie vedomosti* a descoperit elemente ale separatismului în Basarabia.

...Vom privi cu încredere spre viitor, fiind siguri că problemele sociale ale Basarabiei vor fi rezolvate în comun acord cu cerințele și interesele ei și despre principiul naționalităților care acum își dă duhul vom putea spune în curând: *de mortuis nil nisi bene, ant nihil*.”

Concluzia care încununează opera are un aer de conservatism, de scepticism izvorât din practica și experiența politică a societății. Valoarea lucrării constă în cutezanța de a pricepe, a descoperi și a pune în mișcare unele mecanisme ale societății care ar putea urni carul progresului.

Accentul atenției lui Pavel Ștefan Leonard cade pe problemele agricole și industriale. Adică iarăși pârgurile practice ale progresului. Rezultanta firească este lucrarea „*Criza agricolă și industrială*”, tipărită în 1883 la Paris.

He made his debut in the realm of social debates in his work “*The Journey through Europe of the Famous Principle of Nationality*” (Leipzig, 1867). The young author prefaces his study as follows: “For reasons not learned by the author, this booklet, written in March last year, is out of print after almost one year.”

Written in a polemical tone and manner, with a pronounced dose of irony, it can be read and quoted even today without comment. A deep Voltairean breath breaks through those lines. Upon reading, one could not imagine that this purely European study was written a century and a half ago in the village of Cubolta in Soroca, by a Bessarabian landowner, Pavel Leonard.

At the end of the book, the author finds it appropriate to return us to his homeland, Bessarabia. The reason for this retrospect is hidden in an accusation, in the eternal guilt of all Bessarabians of all times and all regimes – *separatism*:

“One of the correspondents of the *Moscovschie vedomosti* newspaper discovered elements of separatism in Bessarabia.

... We will look to the future with confidence, confident that Bessarabia's social problems will be resolved in accordance with its requirements and interests, and about the principle of nationalities that is now dying, we will soon be able to say: *de mortuis nil nisi bene, ant nihil*.”

The conclusion that crowns the work has an air of conservatism, of skepticism springing from the political practice and experience of the society. The value of the work lies in the courage to understand, discover and set in motion some of the mechanisms of society that could drive progress.

**Palatul de la Cubolta construit
de Ștefan Leonard**

**Cubolta Palace built
by Ștefan Leonard**

Ecaterina și Grigore Komarov în refugiu la București, 1942

Ecaterina and Grigore Komarov in refuge in Bucharest, 1942

Și închei această suită bibliografică, menționând masiva lucrare „*Vizite în gubernii*”, publicată în 1878 la Petersburg, însumând 423 de pagini.

Lăsăm fără comentarii aceste volume care și-au avut rolul lor bine definit în epoca dată. Se prea poate că ele astăzi ar prezenta interes numai pentru specialiștii în istorie și în materie de bibliografie. Pentru noi e mai importantă fulgerarea spiritului care a dat naștere imboldului de a scrie aceste lucrări. Doar confortul material, starea socială puteau să-l predispună spre alte ocupații care ar fi solicitat mai puțin efort spiritual.

Pavel Leonard era un boier ca mulți alții, având un conac nu prea mare, dar care știa prețul ospetilor și oaspeților, vânzătorilor și petrecerilor de lume. Coborător din lumea cărților, poet fin al naturii, P. Leonard era omul care avea și simțul practic foarte bine dezvoltat. Drept dovadă ne servește căsătoria lui cu o femeie interesantă dintr-o familie nobilă – Anastasia Vecetici-Belețchi. Tatăl ei, Ștefan Vecetici-Belețchi, spus austriac, era de origine slavă, dar născut în Triest și era un mare negustor la Odessa.

După lectura acestei schițe poate să se iște fireasca întrebare: Bine, dar Pavel Leonard n-a scris nici o lucrare în românește, putem oare să-l considerăm o valoare pentru literatura noastră?

Pavel Stefan Leonard's focus is on agricultural and industrial issues. That is, the practical levers of progress again. The natural result is the work "*Agricultural and Industrial Crisis*", printed in 1883 in Paris.

And I conclude this bibliographic suite by mentioning the massive work "*Visits to provinces*", published in 1878 in Petersburg, totaling 423 pages.

We leave without comment these volumes that had their well-defined role in the given era. It is quite possible that today they would be of interest only to specialists in history and bibliography. For us, the lightning of the spirit that gave rise to the urge to write these works is more important. Only material comfort, social status could predispose him to other occupations that would have required less spiritual effort.

Pavel Leonard was a nobleman like many others, with a small mansion, but who knew the price of visits and guests, hunts and people's parties. Descending from the world of books, a fine poet of nature, P. Leonard was a man who also had a very well-developed practical sense. Proof of this is his marriage to an interesting woman from a noble family – Anastasia Vecetici-Belețchi. Her father, Ștefan Vecetici-Belețchi, said to be Austrian, was of Slavic origin, but was born in Trieste and was a great merchant in Odessa.

After reading this sketch, the natural question may arise: Good, but Pavel Leonard did not write any work in Romanian, can we consider him a value for our literature?

Biserica din Cubolta

Cubolta Church

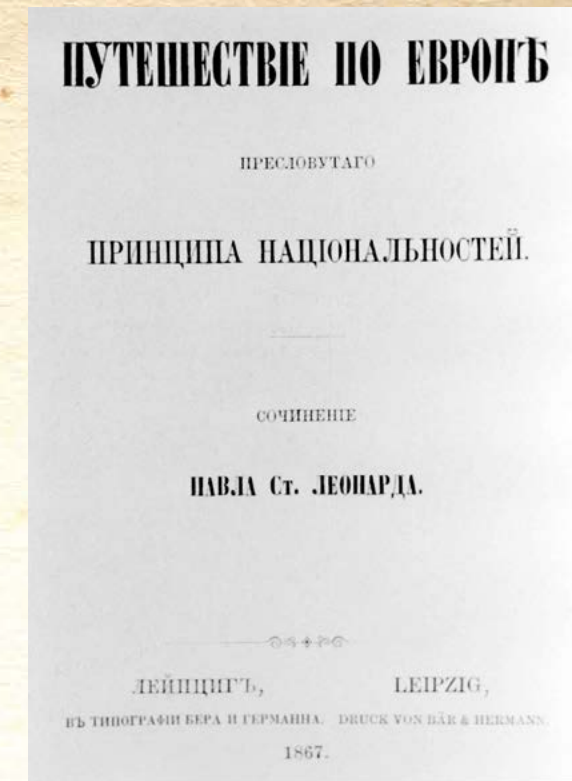

Coperta cărții „*Reflexions sur un grand règne et sur le catholicisme*” a lui Pavel Șt. Leonard, vândută concomitent în librăriile din Petersburg, Moscova și Odessa

Cover of the book „*Reflexions sur un grand règne et sur le catholicisme*” by Pavel St. Leonard, sold simultaneously in bookstores in Petersburg, Moscow and Odessa

Coperta cărții lui Pavel Șt. Leonard „*Putișestvie po Evrope...*” (Leipzig, 1867)

Cover of the book „*Putișestvie po Evrope...*” („*A journey through Europe*”) by Pavel St. Leonard (Leipzig, 1867)

Fără cultura și lumina pe care o emană conacul din Cubolta al Leonarzilor la sigur că aici n-ar fi răsărit harnicul istoric Ion Halippa, marele politician Pantelimon Halippa. Conacurile boierești au avut un rol deosebit în istoria noastră și fără studierea acestei probleme nu vom fi în stare să înțelegem și să dezlegăm labirinturile trecutului basarabean.

Lui Pavel Ștefan Leonard i-a fost dragă Cubolta și anume aici, la 1891, a fost coborât în inima pământului să-și doarmă somnul de veci, iar în fața casei lui mulți ani chiar și în secolul XX a existat un obelisc din marmoră neagră care indica locul unde a murit. A fost înmormântat în cavoul familiei și mormântul lui a fost profanat de ocupanții sovietici în 1940.

P. S.

Domnișoara Ecaterina Leonard, unicul copil al celebrului filozof basarabean Pavel Ștefan Leonard a fost una dintre cele mai bogate mirese din Basarabia.

Căsătorită mai apoi cu scriitorul și publicistul Grigore Komarov, a avut o fiică Ecaterina, care la rândul ei a născut doi băieți: Alexandru și Ion, fiind căsătorită cu Nicolae Grossu, fratele altui filozof cuboltean Sergiu Grossu.

Ecaterina Leonard-Komarov a fost posesoarea primului automobil adus în Basarabia. Pentru VIP-urile de azi este bine să se știe că automobilul a fost livrat cu tot cu șofer și care, cu anii, a devenit apropiat ca un membru de familie. ✍

Without the culture and light emanating from the mansion in Cubolta of the Leonards, it is certain that the industrious historian Ion Halippa, the great politician Pantelimon Halippa, would not have risen here. The noblemen mansions played a special role in our history and without studying this problem we will not be able to understand and unravel the labyrinths of the Bessarabian past.

Pavel Stefan Leonard loved Cubolta, and here, in 1891, he was brought down to the heart of the earth for his eternal sleep, and in front of his house, for many years, even in the twentieth century, there was a black marble obelisk indicating the place where he died. He was buried in the family tomb and his grave was desecrated by the Soviet occupiers in 1940.

P. S.

Miss Ecaterina Leonard, the only child of the famous Bessarabian philosopher Pavel Stefan Leonard was one of the richest brides in Bessarabia.

Later married to the writer and publicist Grigore Komarov, she had a daughter Ecaterina, who gave birth to two sons: Alexandru and Ion, being married to Nicolae Grossu, the brother of another Cubolta philosopher Sergiu Grossu.

Ecaterina Leonard-Komarov was the owner of the first car brought to Bessarabia. For today's VIPs, it is good to know that the car was delivered with a driver and that, over the years, he became as close as a family member. ✍

DMITRII PETRENCO

UN NOU CAPITOL

Acum cinci ani, portalurile informaționale plasau în prim plan știrea despre un tânăr moldovean care, prin ambiție și muncă deseori la limite, a ajuns bucătar în restaurantul celui mai reputat nume gastronomic francez – Paul Bocuse. Se spunea că acest tânăr bucătar, cu parcurs demn de scenariu de film, ajuns să fie listat în comunitatea bucătarilor internaționali pentru contracte elitiste, a decis să revină acasă, în țară, pentru a dezvolta un proiect local inedit. Schimbarea nu a întârziat... Dmitrii Petrenco a revenit în Moldova, și nu în capitală, ci la țară, implicându-se cu toată experiența și entuziasmul său în conceperea de la zero a unui restaurant modern și minimalist, înconjurat de câmpii și natură, care a devenit în timp în top preferințe. Cel mai probabil de acolo îl cunoașteți pe Dmitrii – l-ați simțit întâi de toate prin papilele gustative, savurând bucate cu specific tradițional în interpretări de autor, apoi l-ați zărit intrând zâmbitor în sală, printre oaspeți și comunicând cu gust despre arta din farfurie și orice de pe lume. Iar dacă această întâlnire se întâmpla la ora apusului, la inițiativa lui ați simțit că timpul se oprește în loc și ați trăit cu toată ființa coborârea soarelui... Toate aceste experiențe vorbesc despre un om cu receptorii emoționali mereu în acțiune, un om pe care de cum l-ai gustat, vrei să îl cunoști și mai mult.

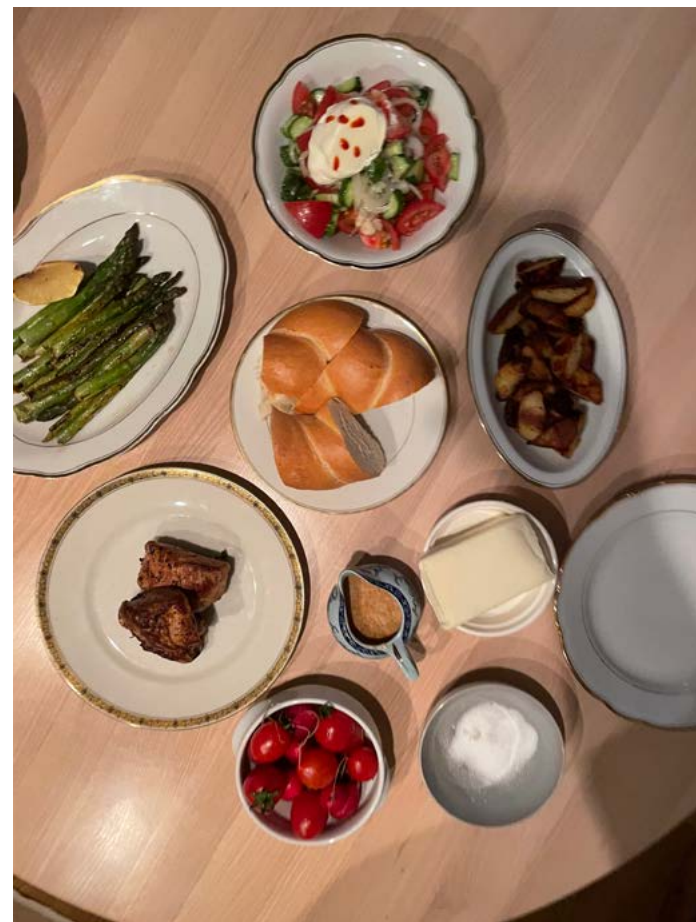
Acest interviu îl găsește pe Dmitrii într-o perioadă a schimbărilor – o perioadă în care s-a despărțit de proiectul copt timp de cinci ani, a trecut prin etapa de frământare a sinelui și iată că deschide un nou capitol – un restaurant în care este nu doar brand chef, dar și regizor, și creator, rămânând în același timp un om atât de simplu și atât de legat de darul pământului.

Inevitabil, după documentarea pentru discuția noastră, în drum spre tine priveam soarele – în apus, rotund și arzător. Mi-am amintit de acel video cu tine de pe rețele, când ai ieșit conform tradiției în fața vizitatorilor restaurantului, la terasă, să întâmpinați apusul, dar era o zi mai sumbră... atunci ai zis, „Soarele nu este acum pe cer, dar fiți siguri, el este.” Cum simți soarele în viața ta în general?

Eu sunt o asemenea persoană care vrea să învețe să aprecieze ce este azi. Foarte mulți oameni în jurul meu și în general în lume din păcate trăiesc fie cu trecutul, fie cu viitorul, fiind mereu nefericiți. Ne tot spunem: „dacă în trecut aș fi zis așa, dacă aș fi mers altundeva, totul era să fie altfel în viața mea”. Doar că trecutul e deja istorie, ce nu poate fi nicicum schimbată... nicicum. Chiar și faptul că noi ne-am întâlnit nu poate fi schimbat nicicum. La fel, foarte des trăiesc în viitor – voi deschide un restaurant și voi fi fericit, voi face un nou meniu și voi fi fericit... și atunci uit că este Azi, este acest moment, este această zi. Noi întotdeauna ne plângem. Ultima situație din Ucraina ne confirmă că viața în orice moment se poate opri, se poate schimba și niciodată nu va fi așa cum este în prezent. Pentru mine soarele este despre a putea prețui ceea ce este azi – el încălzește pe toți, fără a face diferență că aparțineți unui neam sau altuia, el răsare în fiecare dimineață indiferent de ce dispoziție are, el te iubește în fiecare zi... și probabil pentru mine această tradiție pe care am adus-o la restaurant și în general în Moldova, este cea mai dragă.

Am estimat că în acești câțiva ani, mii de oameni s-au oprit pentru câteva minute. Desigur mă mândresc că am făcut un asemenea restaurant în Moldova, absolut de alt nivel și format, dar dacă voi fi întrebant ce mă face cel mai mândru din ce am făcut pentru această țară, probabil sunt anume aceste emoții pe care... cu ce le poți compara? Cu ce? Cu kilogramele de carne vândută, cu încasările? Nu știu. Eu nici nu vreau să compar cu nimic asta. Ceea ce primeau acolo oamenii... ce îmi plăcea enorm de mult și voiam să fac e că în aceste 5 minute, nu contează cine ești, în ce limbă vorbești, erau și ruși, și români, și englezi... toți de parcă se cunoșteau unii pe alții, se simțea unitatea. Și în acel moment în sufletul meu era soare. Înseși situația este captivantă – stați la masă, mâncați, se apropie chelnerul și zice: „în cinci-zece minute petrecem soarele”. Și cum mi-a venit ideea... Eu mult călătoream, lucram ca și bucătar personal și odată, cu un client, am fost la Ibiza, unde e Café del Mar, locul unde neapărat trebuie să ajungi să petreci măcar o dată în viață apusul. E un must visit. Și când prima dată am mers acolo, am văzut acest loc, chiar în prima zi am văzut apusul și aceasta a devenit o tradiție pe care sunt foarte bucuroși că am reușit să o aduc și realizez. Cel mai important este că vedeam oameni foarte fericți în acel moment. Și când plecau, oamenii nu-și aminteau doar despre mâncare, despre vin, ei primeau ceva mai mult decât mâncare, primeau emoții. Ceea ce încerc să fac și sper că voi continua să fac în Moldova – deschis o zic, eu vând emoții.

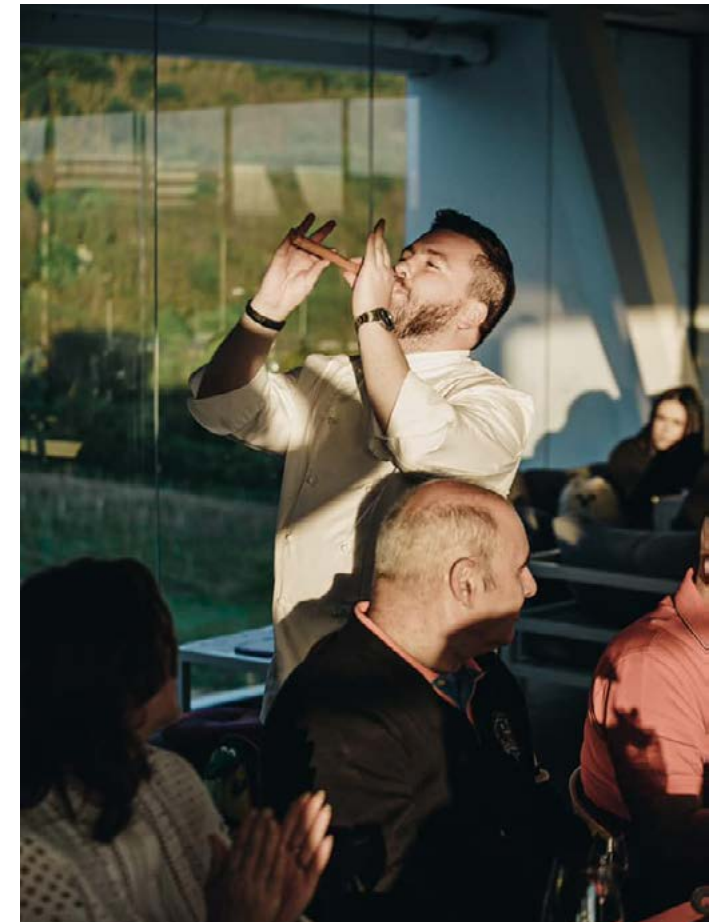

Ai început din start să ieși în sală și să comunici cu vizitatorii restaurantului?

A fost din start, ca parte din concept. Consider că suntem marcați de perioada sovietică, care a deteriorat profesia de bucătar, asociind-o cu bucătăria în masă, cratițe, cartofi și atmosferă de cantină. În Europa, eu niciodată nu voi uita când am venit pentru prima dată în Franța, pe atunci în calitate de turist, neștiind că mă voi muta acolo – am coborât în metrou și, la un moment dat, am observat cum intră bucătari în tunici, cu cuțitele. Mă gândisem că e un concurs sau o expoziție ca să înțeleg apoi că ei pur și simplu merg la muncă și cu ei străinii, japonezii se fotografiau. Bucătarii în Franța sunt cum la noi artiștii, vedete. Revenind în Moldova m-a întristat faptul că bucătarii noștri 95% din țările CSI, nu doar în Moldova, absolut nu își iubesc profesia, aleasă pentru că învățau prost la școală... au absolvit 9 clase și au mers la colegiu pentru că li s-a spus că din ei nu va ieși nimic și locul lor e la bucătărie. Și, de regulă, ei așteaptă să se termine tura, se uită la ceas... ei nu au o atitudine față de profesia lor ca față de o vocație. În prezent această stare a lucrurilor e în schimbare și sper mult că am influențat acest fapt măcar puțin, cumva. Am arătat că bucătarul este asemeni unui artist... noi ieșeam să facem servirea. Și încă o tradiție care mă face mândru este că în fiecare duminică, la petrecerea apusului ieșeam cu întreaga echipă, fiecare om implicat. Cel mai tare moment a fost când de 14 februarie, acestei echipe li s-au alăturat oamenii dragi, inclusiv cei plecați peste hotare. A fost de nedescris.

Cum se găesc oamenii tăi, oamenii care să poată lucra cu tine?

În primul rând piața profesională din Moldova în domeniu este foarte slabă, nu avem cadre... toți au plecat, plus nici salariile nu sunt mari, și este foarte greu de găsit persoane potrivite. Eu am avut noroc că mi s-au alăturat mulți din cei care mă urmăreau pe rețele de socializare, două valuri de bucătari au fost din abonații mei, pentru că ei mă urmăreau pe când lucram în Franța și își doreau să facem echipă. Dar știți ce e cel mai groaznic în viață? Așteptările. Pentru că decepția vine din mari așteptări. Și probabil ei își imaginau că totul va fi frumos și glorios. Ce am înțeles e că oamenii vor întotdeauna să ia, să învețe, dar când cer ceva în schimb – disciplină, organizare, se lucrează foarte greu cu mine. Sunt foarte dur în lucru și am cerințe. Eu întotdeauna zic – niciodată nu aș lucra cu mine, faptul că sunteți aici este alegerea voastră, nu v-am luat actele, nu v-am luat părinții și soțiile în captivitate... și la fiecare adunare spuneam, dacă nu vă place, plecați. Dar ei nu plecau. Cum credeți, de ce? Pentru că ei luau mai mult. Poate nu le plăcea ceva, dar ei luau de la mine mai multe cunoștințe. Pentru că eu am plecat acolo și am dedicat deplin 5 ani din viața mea, neavând în prima jumătate de an viață personală. Venit din străinătate, nu poți să faci cunoștință cu nimeni, elementar chiar și la nivel casnic a fost foarte greu, inclusiv că locuiam la o bătrână, un an am văzut doar câmpie, capre și insula de acolo, dar trăiam o experiență unică și fiecare zi mergeam spre rezultat. Credeam în rezultat până la urmă. Nimeni nu știe asta, toți vor să vadă doar tabloul. Sarcina de manager este completă, iar eu am fost acolo nu doar bucătar-șef, eram administrator al restaurantului, răspundeam până la

urmă de fiecare mărunțiș. Am inventat conceptul, denumirea, având ca și idee conexiunea dintre vin, produse locale și oameni, iar libertatea a fost prima condiție pe care o cerusem la începutul colaborării. Și da, a fost foarte greu, oamenii nu înțelegeau cum un restaurant ce aparține unei vinării nu are în meniu zeamă, plăcinte și sarmale. În timp am înțeles că părerea oamenilor este la fel de schimbătoare ca vântul. Inclusiv pornisem activitatea odată cu lovitura COVID-19, ce a făcut și mai anevoios drumul.

Cu siguranță știai că va fi greu și totuși ai ales să revii în Moldova pentru acest proiect...

Aceasta a fost a treia încercare a mea de a reveni în Moldova. Erau și momente în care îmi ziceam că nu mă mai întorc, mă supăram pe contexte, dar oricum voiam să mă întorc. În fiecare zi îmi vin pe poștă oferte de contracte în străinătate, eu fiind în liga bucătarilor-șefi care au lucrat în restaurantele cu 3 stele Michelin, fiind printre cei mai buni bucătari din lume. Pot munci mult mai mulți bani și să stau departe scriind postări de critică față de Moldova, cum se întâmplă deseori în cazul gasterbaiterilor, dar poate că asta e orbire, poate e prostie, eu încă mă gândesc la... bine, eu voi pleca, Vasile va pleca, tu vei pleca și ce mai departe? Poate acest mai departe depinde de noi? Da, calea mea în acest proiect s-a încheiat, dar o simt ca o misiune încheiată, nu voi intra în detalii. Dar din nou, nu a fost ușor, timp de două luni am avut real depresie, am pus 30 de kg. Desigur nu am arătat

asta nicăieri, dar această perioadă a fost probabil cea mai complicată din viața mea.

Cum te-ai ridicat din nou și încă într-un nou proiect?

În primul rând, aveam gândul de a pleca din nou. Nu țin minte de ce am luat decizia de a rămâne, dar de parcă aveam senzația: „Și cât se poate de fugit... ți-a reușit deja o dată, băiete, trebuie pur și simplu să faci ceva al tău”. Concluzia de bază a fost că pot face ceva al meu. Mi-am oferit două luni – dacă găsesc investitor, rămân, dacă nu, plec. Și l-am găsit.

Te simți un om norocos?

Voi zice așa – eu am meritat acest noroc. Și ce mi s-a întâmplat în ultimul an probabil trebuia să mi se întâmple, pentru că acel proiect era despre ego, despre egoul meu, despre complexele mele, să demonstrez mamei, tuturor că pot. Eu recunosc asta. Egoul mă mișcă înainte. Eu la cel mai bun bucătar al lumii – Paul Bocuse, am ajuns doar pentru că mă părăsise iubita și am vrut să demonstrez ceva. De aceea, acum sunt nespuse de recunoscător proiectului pe care l-am trăit în ultimii cinci ani, oamenilor care mi-au dat șansa, a fost o experiență minunată și mă bucur că mi-a reușit să creez un asemenea loc. Dar acum începe o nouă istorie și acest proiect consider că va fi mai profund și mai interesant. Și mai mult despre terapie.

Continui aceeași direcție de promovare a bucătăriei tradiționale într-o interpretare modernă?

Nu. De profesie sunt specialist în marketing, îmi place să inventez denumiri care creează un pic de confuzie – Julien nu e restaurant francez, nu e mâncarea, este numele unui om real pe care l-am întâlnit și despre care voi povesti. Dar voi continua direcția mea, valorile mele nu s-au schimbat, cred că țara noastră poate să prospere doar atunci când vom susține producătorii locali. Mă frapează și mă doare situația că avem sate pustii, ai noștri pleacă peste hotare, iar noi cumpărăm parmezan, mozzarella și alte produse de import. Când merg în sate, oamenii îmi zic că nu au unde vinde produsul, că nimeni nu cumpără. Brânză, cașcavaluri... noi avem produse fantastice, o mulțime de pământ nu scump, oameni care lucrează, dar nu e piață de desfacere. Consider că anume restaurantele pot schimba acest prezent. Restaurantele au volume mari de comenzi. Dacă măcar zece restaurante vor începe să comande produse locale, în schimb la susținerea economiei Italiei prin comandarea a tone de produse, evident lucrurile se vor schimba. Dacă măcar un om a rămas acasă datorită mie, sunt nespuse de bucuroși. Înseamnă că nu în zadar am rămas. Valorile mele nu s-au schimbat, s-a schimbat denumirea și conceptul, inventez ceva nou.

Despre ce este acest nou proiect?

Despre ce mă doare. Despre mine va fi. Când mi-am revenit și am decis că rămân în Moldova, mi-am adresat întrebarea: „Dima, ok, ce vrei să faci? Ce restaurant?” Primul gând a fost de parcă am demonstrat deja tuturor ce am vrut să demonstrez și întâi de toate am demonstrat mie că pot, iar ideea pentru viitor era să fie ceva despre mâncare, fără o filozofie. Apoi, am plimbat această

idee și mi-am zis: „Dima, pe cine minți? Cât de rapid te vei plictisi de toate astea?” Am început să analizez și am înțeles un lucru foarte simplu despre mine, că eu nu sunt bucătar-șef, eu nu sunt restaurator, în suflet sunt mai mult artist și îmi place să distrez publicul, mai mult sunt regizor. La 17-18 ani voiam să merg la regie în Kiev și să montez filme, dar acest vis al meu costa mult și familia mea nu îmi permitea... am început să lucrez în sfera de alimentație publică și gata... m-a luat valul. Și ce am început să fac în acești ani era exact de acolo – Mugurel era un personaj prin care îmi manifestam pornirea regizorală. Ador spectacolele, să uimesc oamenii, să epatez... sunt artist. Și am înțeles că vreau să continui istoria și să fac restaurant teatralizat, conceptual. Pe lângă mâncare să primești emoție.

Dar ai public suficient?

Mulți îmi zic astfel. „Ce faci? Nimeni nu va înțelege, piața nu e pregătită.” Eu întotdeauna ziceam și mai zic: „Nu piața nu este pregătită, voi nu sunteți pregătiți, vouă vă este frică știind că e un teren riscant.” Și mie îmi este frică, foarte frică, în fiecare zi mi-a fost frică, dar mă ridicam și mergeam înainte.

CE ÎNCERC SĂ FAC ȘI SPER CĂ VOI CONTINUA SĂ FAC ÎN MOLDOVA – E SĂ VÂND EMOȚII.

Și acum ai această frică?

Evident. Absolut. E un proiect și mai rafinat. Cred că auditoriul nici nu există, va fi necesar de creat, de format auditoriul. E un risc enorm. Dar cred în asta, la fel de orb ca și la proiectul anterior. Totodată, sunt pregătit să eșuez... Sunt conștient că aș fi putut face un restaurant business de succes, având experiența de a lucra în restaurante din lume, dar asta nu e despre mine. Când m-am întors în Moldova, de parcă mă învățam din nou să merg – ca să înțelegem, eu nu am gătit niciodată în viață zeamă, nici sarmale, nici plăcinte, eu pur și simplu mergeam la piață, cumpăram produse, veneam acasă și le analizam – îmi aminteam tehnicile însușite în Franța și le aplicam.

Care sunt avantajele tale?

Avantajul meu este că am bază – toți banii pe care îi cheltuiam, îi cheltuiam pe restaurante – eu am gustul dezvoltat, am gustat foarte multe preparate. Al doilea atu este că știu ce și cu ce se potrivește gustativ, de exemplu căpșunile cu piper, făceam salată din căpșuni cu piper și era nemaipomenit de gustos; mazărea cu becon... și așa am creat înghețata din mazăre cu becon; pepenele roșu cu brânză tare – coceam pepene roșu pe grătar și îl serveam cu înghețată din brânză.

Julien. Cine e Julien?

Mi-am pus întrebarea despre ce vreau să vorbesc acum spectatorului, dacă e un restaurant teatru. Ce te frământă acum? Despre ce vrei să povestești? Înțelegeam că dacă nu voi trece totul prin mine, nimeni nu va crede. Și atunci am înțeles că eu și mulți oameni care mă înconjoară, și nu doar în Moldova, sunt nefericiți anume din acest motiv că sunt mereu în căutarea acestui soare despre care vorbeam la început. Și el este de fapt aici. Iată această poveste este absolut despre mine. Da, toate astea pot fi puse pe seama traumelor din copilărie, în ograda mamei și tatălui, dar... noi am crescut într-o asemenea perioadă, era educația sovietică când mereu ți se spunea că asta e voie și asta nu, diplome și de ce nu ești ca băiatul sau fiica vecinei. Eu am înțeles-o pe mama, care ne-a crescut singură și care trebuia să ne hrănească, la propriu, dar ca și răspuns, noi am fost nevoiți să plătim cu sora pentru asta. Mă prind la gândul că m-au educat astfel că fraza „Mai repede, mai sus, mai puternic” este în sângele meu. Când am ajuns să lucrez în echipa lui Paul Bocuse, nu știu cum să explic, e cum ar ajunge în serialul Madrid un moldovean, nu e nimic mai sus în lume... gata, ai ajuns vârful și mai departe e Cosmos. A doua zi m-am prins la gândul că deja mă gândesc ce să fac mai departe, nu sunt mulțumit de mine

însumi. Nu am avut o zi în care să mă așez și să zic: „Uau, băiete, ești acolo unde visează milioane de oameni să ajungă.” În familia noastră nu era ok să lauzi... lauda era echivalată cu demotivația. Mereu nemulțumit și mereu gândești că se poate mai mult. Am înțeles că eu tare rar sunt acum, în acest moment. Apoi mi-am zis că e o temă prea sofisticată pentru un restaurant... cum să comunicăm despre ea? Mi-am propus să creez o lume utopică – unde nu e ieri și nu e mâine. Unde să lași gândurile după ușă, să savurezi, să te bucuri. Apoi mi-am amintit de Julien – un personaj real pe care l-am cunoscut în trecut, fiind bucătar personal la o petrecere ca dintr-un film cu Pablo Escobar, femei frumoase, bărbați la patru ace, muzică și distracție, iar printre ei un ciudat, care apărea enigmatic printre invitați într-un halat din atlas scump, cu trabucul și paharul de șampanie... un personaj inconfundabil... Am crezut că e un actor angajat, apoi s-a adeverit că el era comandatarul. În ultima zi am avut un schimb de replici, am aflat că e o versiune modernă de bandit, și că trăiește anume astfel în ultimii ani, pentru că, citez, „Îmi place mult să fac pe alți oameni fericiți, pentru că pe mine asta mă face fericit.” Asta am făcut și eu în tot parcursul meu, am hrănit oameni pentru a-i vedea fericiți și pentru a fi astfel fericit. Pe Julien nu îl voi uita niciodată. Și prin el am zis că voi țese această poveste...

Julien este omul care după pierderea subită a unui apropiat partener de afaceri, a înțeles că viața poate să înceteze în orice clipă și că prezentul e ceea ce contează. Julien trăiește Acum.

(Discuția a durat încă o oră... în care l-am aflat pe Julien ca să-mi doresc să-l descopăr cât de curând). ✍

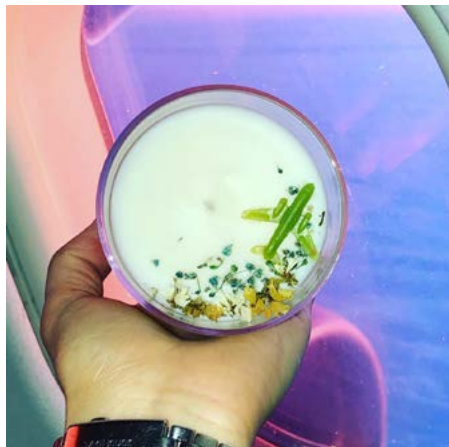
Într-un ritm de viață intens, cu zboruri permanente și uneori pauze doar pentru schimbarea bagajelor, ei găsesc timp și avânt pentru îndeletniciri pline de emoții și pasiune, creând ceva drag sufletului. Abordările uimesc prin originalitate, iar zborul se regăsește chiar și în rezultatul pasiunilor din afara jobului. Te invităm în fiecare ediție Altitude să te inspire din hobby-urile angajaților Air Moldova pe care, se prea poate să îi întâlnești chiar în cursa în care te afli.

Rubrică permanentă despre hobby-urile oamenilor Air Moldova

Nicoleta Florea

ÎNȘOȚITOARE DE BORD
PASIONATĂ DE CONFEȚIONAREA LUMÂNĂRILOR
DECORATIVE

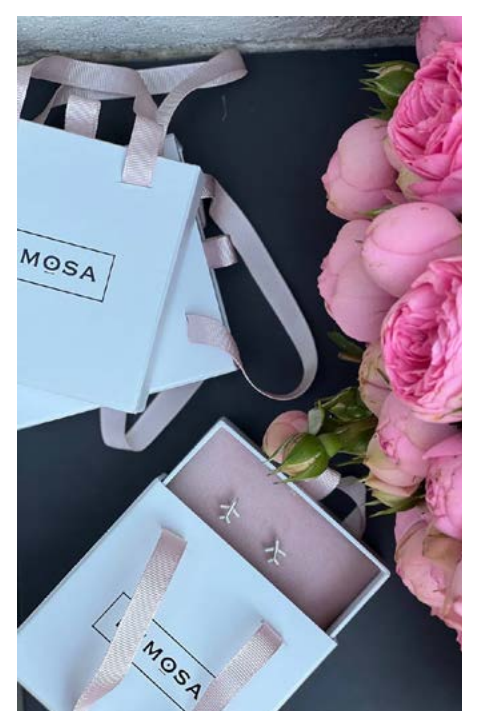
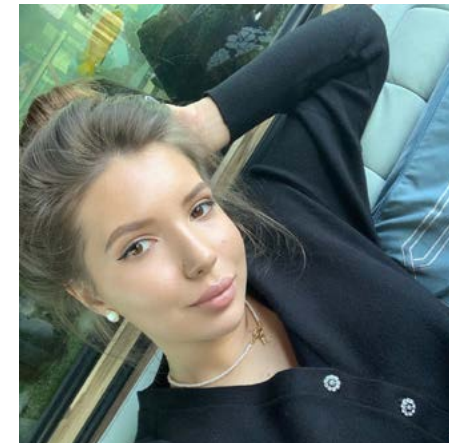
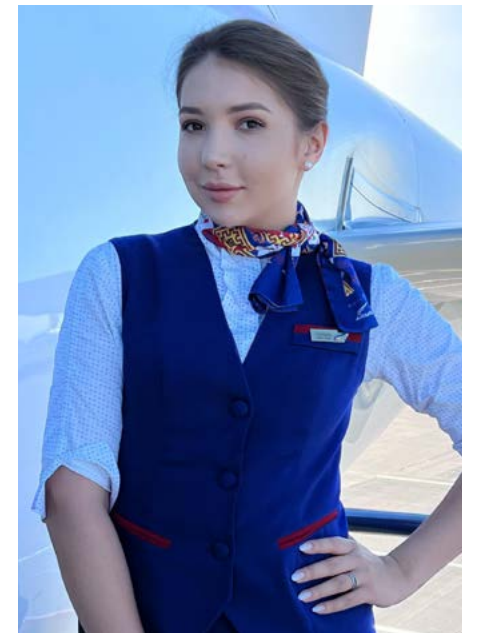
Pre-flight check, Smoke in the cockpit, Morning flight - cu denumiri originale și tematice, compoziția lumânărilor create de Nicoleta farmecă prin naturalețe, aromă și stilizare, ducându-te cu gândul la un câmp înflorit, la o ambianță cu caracter, la briză marină, la feminitate... în dependență de ce direcție de zbor aromă alegi.

Daniela Panfil

ÎNȘOȚITOARE DE BORD
PASIONATĂ DE BIJUTERII

Daniela a fost pasionată dintotdeauna de estetică, finețe și eleganță, fapt care a condus-o spre îmbrățișarea jobului de însoțitoare de bord. În încercarea diversificării ținutelor sale la bordul aeronavelor, Daniela a ales să pună accentul pe finețea și mesajul bijuteriilor, pentru ca, ulterior, să descopere mai mult decât o atracție și să propună amatoarelor de bijuterii modele pentru orice ținute și diverse ocazii, într-o manieră creativă. Nelipsiți sunt originalii cercei avion. ✂

Our Fleet

Air Moldova operează cu trei tipuri de aeronave. Toate avioanele corespund standardelor de securitate ale Asociației Internaționale de Transport Aerian (IATA), a cărei membru activ este din anul 2004. Modernizarea flotei aeriene a permis inaugurarea de noi curse și a dus la creșterea considerabilă a numărului de pasageri și a volumului de mărfuri transportate. ✍

Three types of aircraft are used by Air Moldova. All aircrafts meet IATA (International Air Transport Association) safety requirements and is an active IATA member since 2004. Our air fleet modernization allowed for launching new routes and resulted in a significant increase of the number of passengers and of the volume of shipped freight. ✍

Airbus A321 – YR-ADI

Passenger capacity – 220
Maximum operating speed – Mach 0.82 (871 km/h)
Range – 5 950 km
Maximum altitude – 11,900–12,500 metres

Airbus A320 – ER-AXA

Passenger capacity – 162
Maximum operating speed – Mach 0.82 (871 km/h)
Range – 6 100 km
Maximum altitude – 11,900–12,500 metres

Airbus A319 – ER-AXM

Passenger capacity – 150
Maximum operating speed – Mach 0.82 (871 km/h)
Range – 6 950 km
Maximum altitude – 11,900–12,500 metres

Airbus A319 – ER-AXL

Passenger capacity – 144
Maximum operating speed – Mach 0.82 (871 km/h)
Range – 6 950 km
Maximum altitude – 11,900–12,500 metres

**LIVRĂM RAPID ȘI SIGUR
ÎNCĂRCĂTURA TA CARGO
ÎN ORICE COLȚ AL LUMII.**

+373 69028397 • CARGO@AIRMOLDOVA.MD

Tarifele Serviciilor Opționale la cursele Air Moldova în aeroportul Chișinău
Дополнительные услуги на рейсы Air Moldova в аэропорту Chișinău
Optional Services Fees on Air Moldova flights at Chișinău airport

Serviciile Opționale / Доп. Услуги / Optional Services

Fee/Tarif*

Trecerea rapidă a procedurilor de control (Fast Track) Ускоренное прохождение процедур контроля Fast Track Lane	5€
Înregistrarea cu prioritate (Check-in) Приоритетная регистрация (Check-in) Priority Check-in	5€
Acces la Business Lounge (până la 3 ore) Доступ в бизнес-зал (до 3-х часов) Business Lounge Access (up to 3 hours)	25€
Trecerea rapidă a procedurilor de control + Check-in cu prioritate + Acces la Business Lounge (până la 3 ore) Приоритетная регистрация + Ускоренное прохождение контроля + Доступ в бизнес-зал (до 3-х часов) Fast Track Lane + Priority Counter Check-in + Business Lounge Access (up to 3 hours)	30€
Transport individual din terminal la aeronava Индивидуальный транспорт от терминала к самолету Individual transport from terminal to aircraft	15€
Acceptarea pasagerilor după finalizarea înregistrării Поздняя регистрация на рейс после закрытия регистрации Late passengers acceptance, after check-in closure	60€

* Tarifele sunt indicate în euro, per 1 pasager, achitarea se efectuează în valuta națională MDL, conform ratei de schimb publicate.

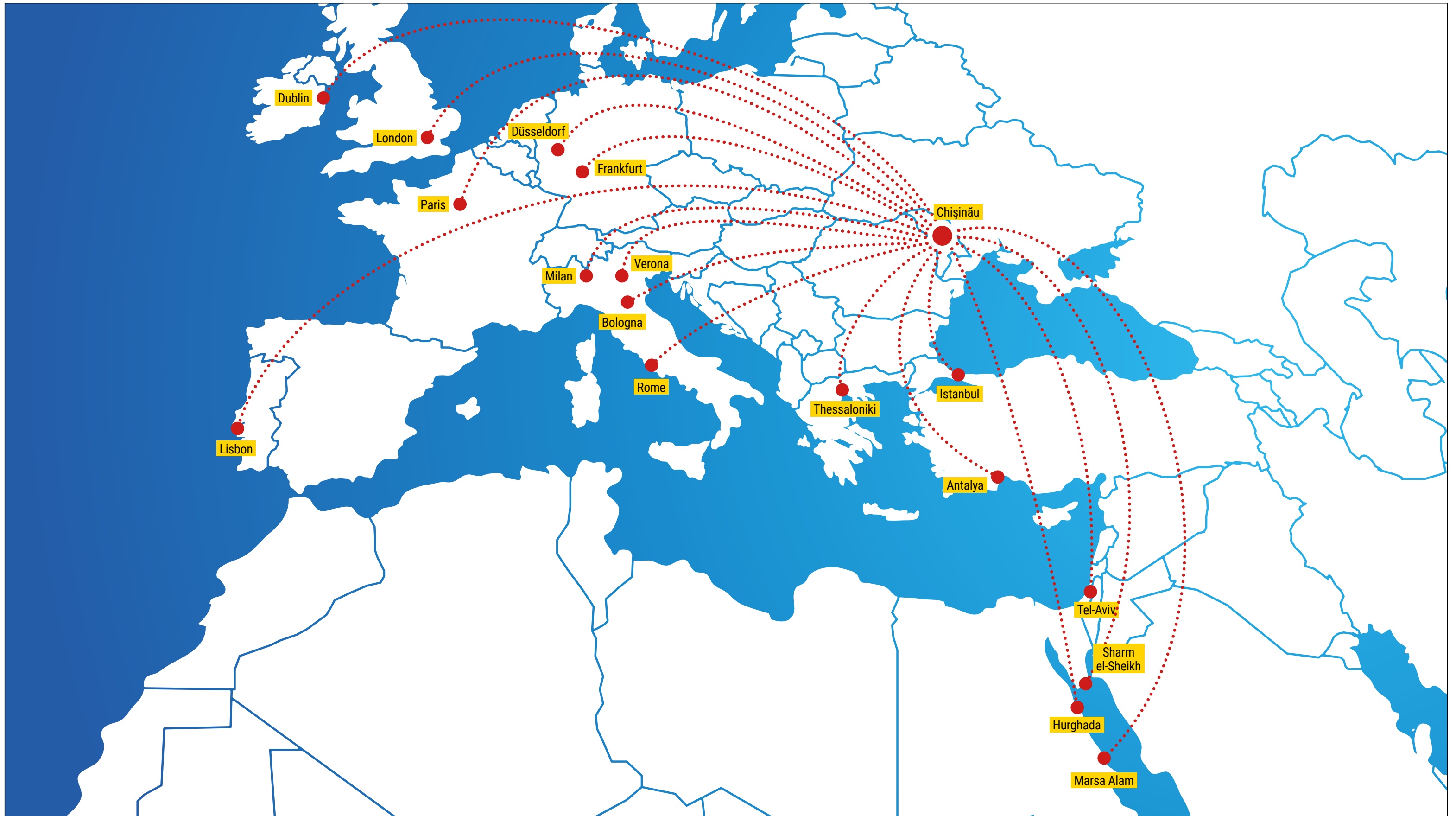
* Тарифы указаны в евро, за пассажира, оплата производится в национальной валюте MDL по опубликованному курсу валют.

* The rates are indicated in euros, per 1 passenger, the payment is made in the national currency MDL, according to the published exchange rate.

* Rezervarea unui loc anumit în aeronavă este disponibilă online pe www.airmoldova.md

* The reservation of a certain place in the aircraft is available online on www.airmoldova.md

* Бронирование определенного места в самолете доступно на сайте www.airmoldova.md.

Dăruiește o călătorie cu Air Moldova

GIFT JOURNEYS WITH AIR MOLDOVA

Sunteți în căutarea cadoului perfect pentru cei dragi? Aveți ocazia să le oferiți persoanelor apropiate mai mult decât un simplu cadou. Îi puteți bucura cu o experiență, un mod inedit de a aduna amintiri, pentru că amintirile sunt cele mai frumoase cadouri.

Air Moldova a lansat un nou produs – certificatele „Zbor în Dar”, pe care le puteți dăruia celor dragi, ei având oportunitatea să aleagă singuri destinația spre care doresc să zboare, într-o călătorie frumoasă și memorabilă.

„Zbor în Dar” este un certificat de valoare ce poate fi utilizat atât pentru a cumpăra bilete de avion la cursele directe operate de Air Moldova, cât și pentru achitarea serviciilor adiționale ale companiei noastre.

Valoarea voucherului va fi indicată în funcție de alegerea cumpărătorului. Suma desemnată pe voucher se folosește exclusiv pentru servicii și bilete de avion. Deținătorul certificatului nu are posibilitatea de a primi contravaloarea acestuia în lei moldovenești. Voucherul poate fi utilizat o singură dată, încasând toată valoarea nominală a acestuia.

Dacă suma produsului solicitat este mai mică decât valoarea certificatului, diferența nu se returnează. Deținătorul achită suplimentar, dacă solicită bilete de avion sau servicii mai scumpe decât valoarea certificatului.

Voucherele pot fi cumpărate de la agenția Air Moldova din Chișinău (str. Negruzzi 10). Certificatul este valabil 12 luni din momentul emiterii și poate fi valorificat la agenția de unde a fost procurat sau în aeroportul Chișinău.

Certificatul „Zbor în Dar” poate fi cumpărat și online, pe site-ul www.airmoldova.md, accesând secțiunea Gift e-Voucher. Pentru detalii și informații despre acest certificat și alte servicii ale companiei Air Moldova, puteți apela Air Moldova Call Center, la numărul de telefon +373 22 830 830.

Are you in search of the perfect gifts for your loved ones? You can offer more than a simple present. You can offer an experience, a beautiful way to collect memories, as memories are the most beautiful gifts.

Air Moldova has launched a new product: „Zbor în Dar” gift vouchers. You can offer them to your loved ones, and they will have the opportunity to choose the destination themselves, for a beautiful and memorable trip.

„Zbor în Dar” is a voucher that can be used both for buying plane tickets for direct flights operated by Air Moldova, and for purchasing additional services offered by our company.

The voucher's value can be chosen by the buyer. The amount indicated on the voucher can be used only for purchasing services and plane tickets. It is not possible to exchange the voucher for Moldovan Lei. Your voucher can be used only once, by redeeming it entirely, at its face value.

If the price of the requested product is lower than the value of the voucher, no cash will be refunded. If the holder exchanges the voucher against plane tickets and/or services of higher value, they will pay the difference.

The vouchers can be purchased from Air Moldova agency in Chișinău (str. Negruzzi 10). Your voucher will be valid for 12 months from the date of issue and can be redeemed at the agency where it has been bought or at Chișinău airport.

„Zbor în Dar” vouchers can also be purchased online at www.airmoldova.md, by going to Gift e-Voucher. For details and information about this voucher and other Air Moldova services, you can call Air Moldova Call Center on: +373 22 830 830.

Gusturi noi la înălțime

NEW TASTES AT THE ALTITUDE

Cu entuziasm anunțăm un nou serviciu pentru pasagerii Air Moldova. Îi spunem „Gusturi noi la înălțime”, când, de fapt, este o diversitate de rețete, combinații și arome în meniuri ce devin accesibile pentru precomandă cu până la 24 de ore înainte de cursa aleasă.

Mic dejun, prânz sau cină, în variații inclusiv vegane, sunt disponibile pentru selecție și achitare odată cu procurarea biletului pentru zbor.

Astfel călătoria devine și mai relaxantă, când papilele gustative sunt alintate cu mâncare sănătoasă și gustoasă, iar regimul dvs. alimentar și ritmul de viață sunt respectate.

Meniurile, create de bucătari șefi iscusiți, au trecut testul gustativ al echipajului nostru și au cucerit gurmanzii. Le găsiți cu poze reprezentative și descrierile compoziționale, accesând site-ul oficial airmoldova.md.

Vă dorim cât mai multe zboruri gustoase! ✈️

We are excited to announce a new service for Air Moldova passengers. We call it “New tastes at the altitude”, when in fact it is a diversity of recipes, combinations and flavors in menus that become available for pre-order up to 24 hours before the chosen flight.

Breakfast, lunch or dinner, in variations, including vegan, are available for selection and payment upon your flight ticket purchase.

The journey becomes even more relaxing when your taste buds are spoiled with healthy and tasty food whilst your diet and lifestyle are observed.

The menus, created by skilled chefs, passed our crew's taste test and won over the gourmets. You can find them with representative pictures and compositional descriptions on the official website: airmoldova.md.

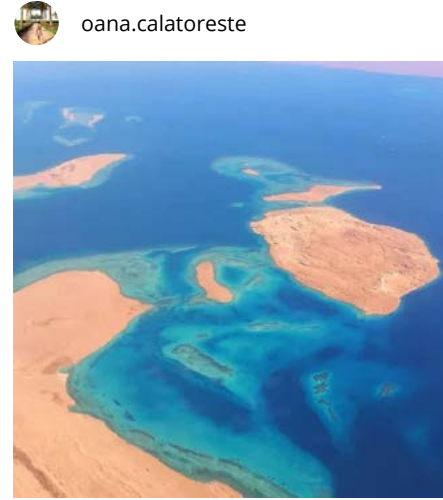
We wish you many tasty flights! ✈️

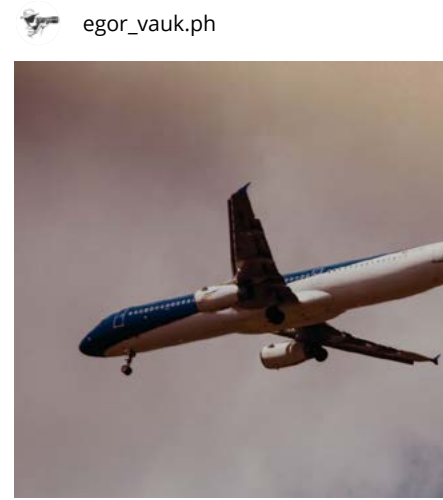
❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

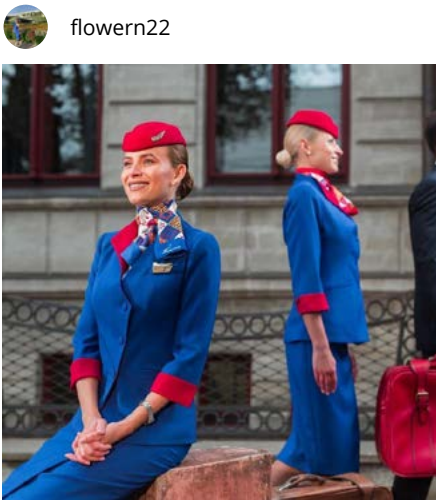

❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

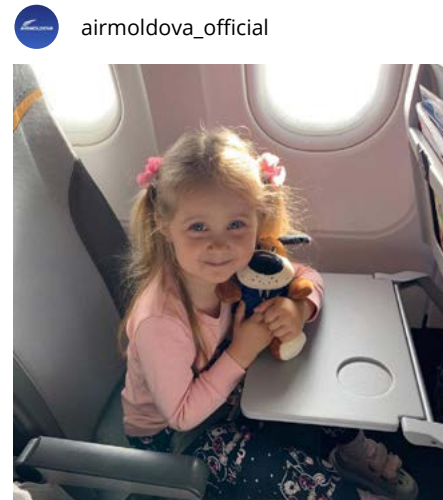
Zbori cu Air Moldova?
Imortalizează momentul
folosind hashtagul
#airmoldova, iar noi vom
avea grijă să-ți includem
fotografia în următorul
număr al revistei Altitude.
Te așteptăm pe
paginile noastre!

❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

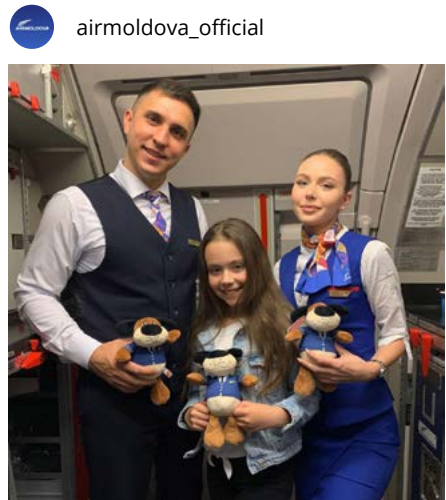
❤️ 💬 📌

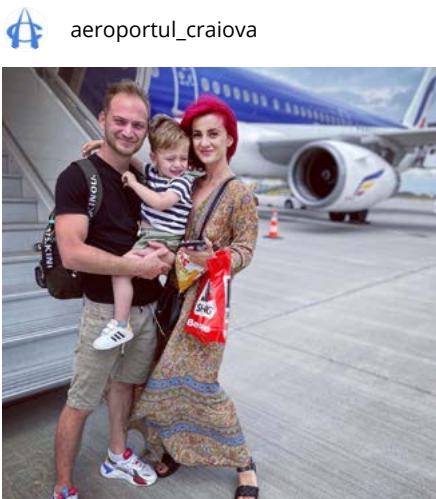
❤️ 💬 📌

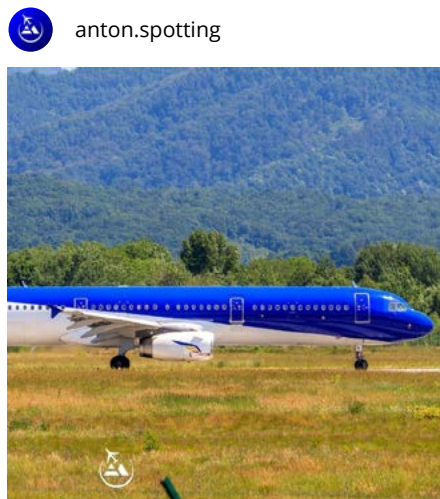
❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

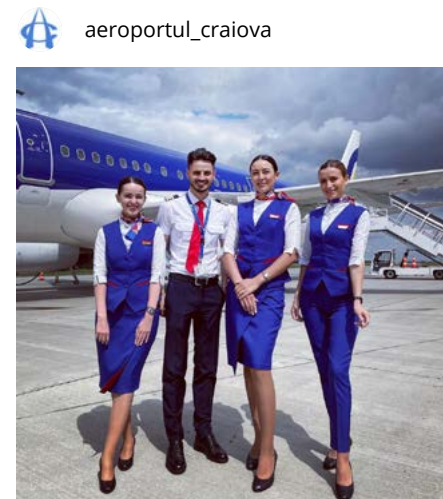
❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

❤️ 💬 📌

CURSE CHARTER

Serviciu complex oferit de AIR Moldova
pentru zboruri spre destinații diverse,
de calitate incontestabilă.

CHARTER@AIRMOLDOVA.MD

REZERVĂRI
RAPIDE
ȘI COMODE,
LA CEL MAI
BUN PREȚ,

WWW.AIRMOLDOVA.MD

PREȚURI, OFERTE, CONDIȚII DE CĂLĂTORIE, SERVICII SPECIALE, PREGĂTIM ȘI INFORMĂM
ZBORURILE TALE LA UN CLICK DISTANȚĂ. BOOK ONLINE:

NOUL ECLIPSE CROSS

Garanție 3 ani sau 100.000 KM!

Autospace SRL - Dealerul autorizat Mitsubishi Motors în Moldova,
or. Chișinău, str. Bucuriei 18a, tel: (022) 123 102, www.autospace.md/mitsubishi

NOUL ECLIPSE CROSS

Garanție 3 ani sau 100.000 KM!

Autospace SRL - Dealerul autorizat Mitsubishi Motors în Moldova,
or. Chișinău, str. Bucuriei 18a, tel: (022) 123 102, www.autospace.md/mitsubishi

ALTITUDE
Summer 2022

ALTITUDE

AIR MOLDOVA INFLIGHT MAGAZINE • SUMMER 2022 • GRATUIT • FREE COPY

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ REINVENTATĂ

**OFERTE SPECIALE ȘI CELE MAI BUNE PREȚURI
PENTRU O MARE VARIETATE DE PRODUSE
DE LA BRANDURI RENUMITE**

ЛУЧШИЕ МИРОВЫЕ БРЕНДЫ, ШИРОКИЙ АССОРТИМЕНТ ТОВАРОВ
И СПЕЦИАЛЬНЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

SPECIAL OFFERS AND BEST PRICES FOR A WIDE VARIETY OF PRODUCTS
FROM FAMOUS BRANDS

REZERVĂRI
RAPIDE
ȘI COMODE,
LA CEL MAI
BUN PREȚ,

WWW.AIRMOLDOVA.MD

PREȚURI, OFERTE, CONDIȚII DE CĂLĂTORIE, SERVICII SPECIALE, PREGĂTIM ȘI INFORMĂM
ZBORURILE TALE LA UN CLICK DISTANȚĂ. BOOK ONLINE:

